A°. 1855. N°. 248.

WOENSDAG — 17 OKTOBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

De Burgemeester der stad Utrecht brengt ter kennis der Ingezetenen, dat vergadering van den Raad zal worden gehouden op Donderdag den 18. October 1855, des namiddags ten een ure.

Utrecht 15. October 1855.

De Burgemeester voornoemd,
N. P. J. KIEN.

KENNISGEVING.

Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht,

Gehoord de voordragt van den Heer Gecommitteerde tot het voerwezen alhier;

Brengen ter kennis van alle Stalhouders, Verhuurders van rijtuigen, Voerlieden, Slepers, en dergelijken, hun beroep binnen deze gemeente uitoefenende, dat tot het weder voorbrengen van die rijtuigen, aan welke bij de plaats gehad hebbende schouw over dezelven op den 9. en 10. dezer gebreken zijn bevonden, bepaald is *Woensdag den 24. October* aanstaande, des morgens van 10 tot 11 ure, aan het Oud Munster Kerkhof, welken dag en uur door gemelden Heer Gecommitteerde is aangewezen, ook tot het te voorschijn brengen van zoodanige rijtuigen, welke om redenen, voldoende bevonden, zijn opgegeven op gemelden 9. en 10. October niet hebben kunnen worden voorgebragt.

Utrecht, den 16. October 1855.

Burgemeester en Wethouders voornoemd
J. HINLÓPEN, weth.
Ter ordonnantie van dezelve,
W. M. J. VAN DIELEN, L. S.

KENNISGEVING.

STEDELIJKE ZANGSCHOOL.

Aan de belanghebbenden wordt berigt, dat de Commissie voor de Stedelijke Zangschool op Vrijdag den 19 October 1855, des avonds te 6 ure, ten Stadhuize zitting zal houden tot het aannemen van leerlingen op gemelde school.

UTRECHT 17 Oktober.

Van verschillende kanten komt heden de bevestiging van het afslaan door de bezetting van Kars van den aanval door de Russen op den 29. Sept. op die stad gewaagd. Al die berigten evenwel zijn over Konstantinopel gekomen en *le Nord* vindt daarin genoegzame aanleiding, om niet alleen veel van de bijzonderheden, maar zelfs het geheele feit in twijfel te trekken, totdat er eene nadere bevestiging ontvangen wordt van Russiesche zijde. Te Parijs is men echter niet zoo angstvallig en men is er zeer verheugd over den uitslag, gelijk die in den *Moniteur* is medegedeeld.

Van de Krim is geen nader berigt ontvangen. Wel bevat de *Constitutionnel* een telegrafisch berigt, over Weenen ontvangen, dat maarschalk *Pélissier* den strijd met de Russiesche achterhoede zou zijn begonnen, maar dit berigt schijnt zonder twijfel bevestiging noodig te hebben, hoezeer men ook met nieuwsgierigheid de berigten van het oorlogstooneel in de Krim afwacht en men zelfs overtuigd is, dat het niet lang kan duren, dat van de krijgsoperatiën aldaar iets wordt vernomen.

Van het ruitergevecht den 29. bij Eupatoria geleverd, zijn de nadere bijzonderheden bekend geworden. De generaal *d'Allonville* vernomen hebbende, dat er eene divisie Russiesche ruiterij in de nabijheid van Eupatoria bij het dorp Dolschak zich bevond, gaf aan een detachement Turksche infanterie last naar dat dorp op te rukken, terwijl hij zelf met eenige regementen Engelsche, Fransche en Turksche ruiterij een omweg zou maken, ten einde den vijand tusschen 2 vuren te brengen. Door dien de Russiesche voorposten terugtrokken, maakte de ruiterij te veel haast en kwam in het dorp, alvorens de Turksche infanterie er was. De vijandelijke ruiter-divisie stelde zich met 8 stukken geschut buiten het dorp in positie tot tegenweer. De infanterie was inmiddels op het terrein gekomen en volgde de beweging des vijands. De ruiterij wierp zich inmiddels met zoo groote hevigheid op de Russen, dat deze slechts eenmaal uit hun geschut vuur konden geven, en weldra in overijling terug trokken. Het was geen aftogt, maar eene vlugt, want de Russen lieten 160 krijgsgevangenen, waaronder 3 officieren en 6 stukken geschut met 12 gevulde kaissonwagens in de handen der verbondenen. Honderd Russen lagen op het slagveld. De Verbondenen hadden slechts 30 dooden en gekwetsten.

Onder Berlijn zal men het Russiesche verslag vinden van dit gevecht. De uitslag wordt gelijkluidend opgegeven, de wijze waarop het gevecht is geleverd echter geheel anders.

Wat wij gisteren omtrent de bestemming der verbonden vloten zeiden, schijnt heden reeds voor een gedeelte bevestigd te worden. Althans heeft de vloot der verbondenen, volgens de laatste berigten, 3 mijlen van Kinburn het anker geworpen. Deze vesting ligt aan het einde van de landtong, tegenover Oczakoff. De vloten schijnen dus niet juist Odessa, maar Oczakoff op 't oog te hebben, om Cherson of misschien als het mogelijk ware Nikolajeff te naderen. Deze stad ligt aan den linker oever van de Ingul, digt bij de monding van de Bug, en is de voornaamste stapelplaats der Russiesche marine, met belangrijke scheepswerven. Volgens de laatste telling, telde Nikolajeff 38,000 inwoners en 4998 huizen. Zij heeft 6 Grieksche kerken, eene R. Kath., eene Luthersche en 2 Synagogen. Onder de schoonste gebouwen behooren die van de admiraliteit, verscheidene kazernen, om 25,000 man troepen te kunnen huisvesten, een sterrekundig observatorium, eene bibliotheek, enz. Het arsenaal bevat eene verbazende hoeveelheid oorlogsmaterieel. De stad ligt 121 wersten van Odessa, 339 van Simferopol en 401 wersten van Sebastopol. — Evenwel, wij zeiden het reeds gisteren, de stad schijnt voor de vloten niet bereikbaar, om het lage water. — Te Parijs beweerde men, dat Odessa gespaard werd op uitdrukkelijk verzoek van den Czaar zelven, 't geen echter zeer onwaarschijnlijk luidt.

Het regtsgeding te Angers gevoerd tegen de leden van het geheim genootschap, dat aldaar ontdekt is en in geheel Frankrijk zijne vertakkingen heeft, heeft te Parijs nog al in hooge mate de aandacht getrokken.

Per telegraaf wordt ons gemeld, dat 3 der beschuldigden zijn veroordeeld tot verbanning in eene versterkte plaats, 11 beschuldigden tot eenvoudige verbanning en 11 zijn vrijgesteld. De overigen hebben kerkerstraf bekomen.

De tijding van den val van Sebastopol heeft in New-York pijnlijken indruk gemaakt. De Amphitrite was van Sitka te San Francisco gekomen, waar het een Russiesch stoomschip heeft in brand geschoten. — Bij het fort Colville zijn 70 blanken door de Indianen vermoord. — In de meeste Staten van Amerika blijft overigens voortdurend groote verwarring heerschen.

— Door Z. M. is benoemd tot ontv. der dir. belast. en akz. te Oirschot c. a. de heer *S. P. W. Jellico van Gogh*, adj. kommies.

— Z. M. heeft benoemd: bij den grooten staf, tot kol., den luit.-kol. *G. A. G.* graaf *van der Duijn van Maasdam*, van dien staf, adj. van Z. K. H. Prins *Frederik*, met bepaling, dat hij in dien verhoogden rang, bij voortduring slechts het traktement van luit.-kol. zal genieten; — bij het wapen der kav.: bij den staf, tot generaal-majoor en komm. der 1. brig. kav., den kol. jhr. *B. van Merlen*, van het 2. reg. drag.; — bij het 1. reg. drag. tot luit.-kol. den maj. *G. van der Duijn van Maasdam*, van het 2. drag., tot komm., den luit.-kol. *J. J. Hinlópen*, van het 1. reg. drag.; tot majoor, den ritm. *R. J. Castendijk*, van het korps; tot ritm., den 1. luit. *P. L. V. Desertine*, van het 1. reg. drag.; tot 1. luit. den 2. luit. *L. de Perponcher*, van het 4. reg. drag.; bij het 3. reg. drag., tot luit.-kol., den maj. *J. M. Castendijk*, van het korps; bij het 4. reg. drag,, tot luit.-kol., den maj. *S. J. L. van de Poll*, van het korps; bij het reg. jagers te paard, tot kol., den luit.-kol. *J. C. Fundter*, komm. van het korps.

— De voorloopige verslagen, betreffende de onderscheidene hoofdstukken der staatsbegrooting voor 1856, worden achtervolgens aan de leden der Tweede Kamer medegedeeld.

Het verslag, betreffende het *eerste* hoofdstuk, is den 11 Okt. door de kommissie van rapporteurs, bestaande uit de heeren *v. Lijnden*, *Heemskerk*, *Meeussen*, *v. Bosse* en *Dirks*, vastgesteld.

Daaruit blijkt, dat in de afdeelingen 44 leden deel hebben genomen aan het voorloopig onderzoek.

In de meeste afdeelingen heeft men zich beklaagd over de ongenoegzaamheid der memorien van toelichting, en welke niet door de aanteekeningen, gevoegd bij de uitgewerkte staten, wordt vergoed. Men heeft intusschen in dat opzigt met lof gewaagd van de memorien van den minister van financien, betreffende de schuld en de werking der wet op de brievenposterij.

Ook heeft men aangemerkt, dat het wenschelijk zoude zijn, dat de Regering dadelijk bij het indienen der staatsbegrooting bepaalde mededeelingen voegde, ten aanzien van de te verwachten wetsontwerpen van een eenigzins gewigtigen aard. Daarbij is inzonderheid gewaagd van de wet op het onderwijs, en is de vraag geopperd, of daarbij niet alleen in het lager of middelbaar onderwijs, maar ook in het hooger onderwijs zal worden voorzien. Eene wet op de organisatie van den Raad van State en op de nationale militie te gemoet ziende, meent men ook eene wet op de regeling van de verdeeling des Rijks in kiesdistrikten te mogen verwachten. Tevens is gewezen op de noodzakelijkheid om te voorzien in de rijkskomptabiliteit; — het beheer en de verantwoording der koloniale geldmiddelen, en in eene nieuwe geneeskundige staatsregeling. Indien de Regering deze wetten wil tot stand brengen, is vrij algemeen eene onverwijlde indiening noodzakelijk geoordeeld.

Ten aanzien van de begrootingen voor de zee- en de landmagt heeft men aangemerkt, dat de Kamer niet genoegzaam, omtrent de onderdeelen van eenige zeer belangrijke sommen, is ingelicht; — en, onder anderen, dat het niet genoegzaam is, dat men wete, dat in 1854, 28 à 29 tonnen gouds voor het materieel der zeemagt zijn besteed, zonder dat het blijkt, voor welke behoeften deze som is uitgegeven; voor den aanbouw op 's Rijks werven, of voor den aanbouw op bijzondere werven; voor den aankoop van stoomwerktuigen, en dergelijke.

Veel leden hebben aanmerking gemaakt op het hooge cijfer der aanvragen, en, naar luid van het verslag, is die onaangename indruk, bij het afdalen in de bijzonderheden, niet uitgewischt. Men meent weinige sporen van eene zucht tot inkrimping der uitgaven te bespeuren, en daarentegen veel neiging tot opdrijving en vermeerdering der uitgaven.

Ten aanzien der voorstelling, alsof het eindcijfer der begrooting voor 1856 minder zoude zijn, dan voor 1855 is verleend, zijn aanmerkingen gemaakt. Men heeft beweerd, dat daarbij in rekening is gebragt het hoofdstuk der renten van de nat. schuld, en dat dit niet had behooren te geschieden. Volgens het verslag, bedragen de staats-uitgaven, voor 1856

voorgesteld, *f* 38,320,345; — dat is meer dan voor 1855 daarvoor is verleend, en ruim vijf millioenen meer dan in 1852 daarvoor is besteed.

Verscheidene andere leden hebben zich met de strekking dezer aanmerkingen niet vereenigd. Deze hebben gemeend, dat de vermeerdering der staatsuitgaven geenszins een bewijs oplevert van gemis aan spaarzaamheid bij de Regering; dat voor deze uitbreiding zeer gemakkelijk de oorzaken kunnen worden aangewezen; dat in vroegere tijdperken de uitgaven te veel zijn ingekrompen; dat, onder anderen, daardoor de materieel onzer zeemagt in een diep verval is geraakt, waaruit het nu, met belangrijke opofferingen, moet worden opgeheven; — dat ook het leger door eene vroegere per cents gewijze besnoeijing al te zeer is verminderd, en dat er, om het op eenen slechts dragelijken voet te houden, meer aan moet worden te koste gelegd; dat de vermeerderde prijs der levensmiddelen op de begrootingen van Justitie en van Oorlog een dadelijken invloed uitoefent, en dat, indien de Regering wil voortgaan met den aanleg van de zoo nuttige werken bij den Waterstaat, ook daardoor een hooger bedrag moet worden uitgetrokken, vermits alsmede de prijs der materialen, en met name van het rijswerk, zoo zeer is gestegen. Van die zijde is gewezen op de uitgaven voor de brievenposterij en voor de telegrafie, die op de vroegere begrootingen niet zijn voorgekomen, maar die niettemin thans strekken ter bevordering van het gerijf der ingezetenen, en is aangemerkt, dat men zich op een verkeerd standpunt plaatst, met te letten op het eindcijfer der begrooting, en niet op de vraag, of hetgeen bij de onderscheidene hoofdstukken wordt voorgedragen, als noodig en nuttig moet worden geacht.

Daarop is geantwoord, dat men ligtelijk uitgaven zoude kunnen aanwijzen, die te hoog zijn opgevoerd, en is daarbij inzonderheid gewezen op die voor marine en voor het leger. Men heeft verder gewezen op het dusgenaamd uitputten der begrootingen, en op het niet verminderen van het aantal ambtenaren, als blijken, dat bij de regering geene voorliefde zoude bestaan voor eene wenschelijke bezuiniging. Men heeft daarbij doen opmerken, dat in 1850 16 tonnen gouds en in 1851 15 tonnen zijn bespaard, en dat in 1854 de besparing nog geene zes tonnen zal beloopen.

Het besteden van een millioen, als eene buitengewone bijdrage uit de Indiesche geldmiddelen, tot het herstel der marine, heeft, volgens het verslag, een ernstig onderwerp van onderzoek uitgemaakt. Verscheidene leden hebben daar geen overwegend bezwaar in gevonden, inzonderheid met het uitzigt op de opbrengsten voor de dienst van 1856, en bepaaldelijk ter zake van de bedenking, dat het herstel der zeemagt volstrekt niet vreemd is aan de Indiesche belangen, maar dat zij grootendeels bestemd is, om deze belangen te beschermen en te bevorderen.

Vele andere leden hebben zich geenszins met deze meening vereenigd, en zich verklaard tegen elke verhooging van het bedrag van *f* 4,700,000, 't welk nu eenmaal, als het gevolg eener stilzwijgende overeenkomst, op de begrooting wordt gebragt, en welke verhooging in strijd zou zijn met de welbegrepene belangen onzer overzeesche bezittingen, als welke, zoo men vermeende, geenszins ten gunste van het moederland behoorden te worden uitgeput.

Meer algemeen heeft men bezwaar gevonden in de wijze, waarop het verleenen van dit millioen is voorgedragen, als eene inbreuk op een voor de geldmiddelen allergewigtigst beginsel. Men moest nimmer, meende men, zijne toevlugt nemen tot de toekomstige onzekere Indische baten, of zelfs liever die bate tot *f* 5,700,000 verhoogen, dan eene speciale bijdrage van een millioen aannemen.

Eenige leden vroegen of hetgeen aan de middelen mogt ontbreken, niet zou kunnen gevonden worden uit de millioenen, die tot schulddelging in de schatkist aanwezig zijn, daar men met de amortisatie teregt behoedzaam moet te werk gaan.

— Uit het overzigt van de opbrengst der middelen over de 9 eerste maanden van 1855 blijkt, dat die bijna 2 millioen meer is dan de raming en 1 millioen meer dan de opbrengst in 1854.

— Uit het bekende drietal predikanten is, na eene driemaal herhaalde stemming, tot predikant der Hervormde gemeente te dezer stede beroepen ds. *Gerrit Barger*, pred. te Vreeland, met het lot tegen ds. *Gildemeester*, pred. te Elburg, die beide 13 stemmen hadden.

Wederom was geen enkel der ouderlingen en waren slechts eenige predikanten aanwezig. Het is de vraag of de beroepene zich zulke eene keuze zal laten welgevallen.

*— Nog in den loop van dit jaar verwacht men eene organisatie in het wapen der kavalerie, waarbij o. a. het tegenwoordige regement jagers te paard zal herschapen worden in het 5. reg. dragonders, en dat hetzelve diensvolgens de formatie zal aannemen van de tegenwoordige dragonders regementen voorgeschreven en gekleed zal worden overeenkomstig het 3e regement.

— Uit Arnhem schrijft men van den 16. Oktober: Zaturdag middag — zoo schrijft men uit Emmerik — had bij zeer gunstig weder de technische en officiele opneming van den nieuw gebouwden Oberhausen-Arnhemschen-spoorweg van hier tot aan de Hollandsche grenzen plaats. De trein, met den smaakvol versierden lokomotief, kwam cirka ten twee ure op dit station met Kon. Nederlandsche kommissarissen en de ingenieurs van den Nederlandschen Rijnspoorweg alhier aan. Zij werden op het station door de Kon. Pruiss. kommissarissen, door den direkteur der spoorwegen, de ingenieurs van den Keulsch-Mindenschen spoorweg en de stedelijke regering opgewacht en gastvrij ontvangen. Na een kort oponthoud zette de trein zich, onder luide toejuichingen der groote menigte toeschouwers, in beweging om den weg en de verschillende werken te beproeven, waaronder de ijzeren brug bij Hoog-Elten met vijf openingen van 61 tot 69 voet breedte vooral merkwaardig is. Naar men verneemt, heeft het onderzoek geheel en al aan de verwachting beantwoord en droeg alles de goedkeuring der deskundigen weg. Men verwacht dan ook dat de weg in de eerste helft van November voor het openbaar verkeer zal worden opengesteld. (*Arnh. C.*)

*— Uit Maastricht schrijft men ons van den 15. Okt.: "Als men thans komt aan het noordelijk gedeelte dezer stad, vindt men alles vol bedrijvigheid tot den aanleg van den spoorweg van hier naar Hasselt, (België), die in verbinding met dien van Aken wordt voortgezet en den 1. Julij van het aanstaande jaar gereed moet zijn.

"De Boschpoort uitgaande, ziet men o. a. tot dat einde eene doorsnijding in het bastion Dibbits gemaakt, waardoor de passage komt, om vervolgens met eene brug over de gracht der vesting naar het stationplein te gaan, dat op het glacis, nabij het Zuid-Willemskanaal, komt te staan. Dan regts afgaande, ziet men de kolossale aanleg eener brug over de Maas. Deze brug, alleen ten dienste van den spoorweg, rust op zeven pijlers, wordt geheel van ijzer vervaardigd, ligt waterpas en heeft eene lengte van 194 el. Men roemt zeer het plan dat alles smaakvol daarstelt, en voor de scheepvaart niet de minste hindernis zal te weeg brengen."

— Men schrijft uit 's Hage: Ofschoon het zeker met geene mogelijkheid te bepalen is wie der sollicitanten voor het lidmaatschap der algemeene rekenkamer bij de tweede kamer als kandidaten in aanmerking zullen komen, zoo zegt evenwel het gerucht dat de baron *van Tuyll van Serooskerken*, voormalig raad en generaal-meester der munt, door den minister van financien wordt aanbevolen, en, ook tengevolge dier aanbeveling, veel kans heeft ter vervulling der vakature te worden gekozen. *Midd. Ct.*

— De *'s Gr. N.* maakt de volgende opmerking bij het ter sprake brengen van het opofferen van politieke overtuiging, door sommigen dan het brengen van offers op het altaar des vaderlands genoemd:

"Het is zonderling hoe het staatkundige leven met een andere maat gemeten wordt dan het huiselijke. Hier eischt gij vastheid van beginselen, onkrenkbaarheid, loyauteit, bij het eerste spreekt gij van koncessien, toegevendheid, politiek. Doe dezelfde daad in uw privaat belang — zij zal afgekeurd worden, doe haar met eene zoogenaamde politieke bedoeling — men noemt haar behendigheid."

— Naar wij vernemen, zegt het *Handelsbl.*, is in de gisteren te Amsterdam gehouden vergadering der vereeniging van konstitutionelen een programma van beginselen vastgesteld, alsmede een klein getal reglementaire bepalingen; het hoofdbestuur is gemagtigd daaraan openbaarheid te geven, zoodat wij de mededeeling van den inhoud eerstdaags kunnen te gemoet gezien.

— Van goederhand vernemen wij, dat zich uit de afdeeling Zwolle der vereeniging tot bevordering van fabrijk- en handwerksnijverheid eene kommissie gevormd heeft, welke trachten zal in den loop van het jaar 1856 te Zwolle eene nationale tentoonstelling van nijverheids-voorwerpen te doen plaats hebben. Het plan der kommissie is, om die tentoonstelling zoo uitgebreid mogelijk te doen zijn; daartoe zal zij, bij gemis van een geschikt stads lokaal, een gebouw oprigten van de minst mogelijke kostbaarheid, door vrijwillige inschrijving bij aktien van *f* 25, om die later uit de opbrengst van de entrée-gelden en den wederverkoop van het gebouw terug te betalen. Voorts wenscht de kommissie, wanneer haar plan eenigzins mogt gelukken, prijzen uit te deelen voor de beste en nuttigste der uit ieder vak ingezonden voorwerpen, alsmede aan de tentoonstelling eene verloting te verbinden. (*Z. C.*)

— De gemeenteraad te 's Hage heeft vooral met het oog op de heerschende ziekte en zonder gevolgtrekking voor later, met 20 tegen 10 stemmen bepaald, aan alle armbesturen, onverschillig of zij rekenpligtig zijn of niet, spijskaarten uit te geven ten bedrage van *f* 20,000.

— Een geacht handelshuis te Amsterdam, is voornemens, in vereeniging met eenige weinige ingezetenen dier stad en den direkteur der maatschappij *de Atlas*, eene meel- en broodfabrijk daar te stellen, die geheel ingerigt zal zijn naar de nieuwste uitvindingen.

— Naar men berigt, hebben de hh. *M. Salvador* en *S. Fongers*, tegen het arrest van het provinciaal geregtshof in Noord-Holland van 10 Oktober jl., waarbij zij zijn veroordeeld, kassatie aangeteekend.

— Te Vlissingen is Vrijdag Zr. Ms. schroefstoomkorvet **Prinses Amalia** met het beste gevolg te water gelaten. De vloer van eene versierde tribune is bij die gelegenheid ingestort, zonder echter gelukkig meer dan eenige ligte kwetsuren te hebben veroorzaakt.

— Uit Capelle (Langstraat) schrijft men van den 15. Okt.: Door de vele regens, die wij in de laatste dagen gehad hebben, zijn de lage landerijen in deze streek eener bare zee gelijk geworden. De meeste landlieden zijn dientengevolge genoodzaakt geworden hun vee huiswaarts te halen, dat bij de buitengewone duurte van het hooi, voor dit gedeelte der provincie een zware ramp moet genoemd worden.

— Het 12. deel van de geschiedenis van het konsulaat en van het keizerrijk door den heer *Thiers*, bij den heer *Plon* ter perse, zal weldra uitgegeven worden.

— Daar de wijnoogst in het zuiden van Frankrijk goed is, is het vat in 8 dagen van 50 op 40 fr. gedaald. Men gelooft, dat de wijn eene algemeene daling zal ondervinden.

— De bekende purper kleur van Tyrus, die men sedert den tijd der Romeinen niet meer bezat, is door een Parijsch chimist teruggevonden, die er in het gebouw der tentoonstelling ten aanzien van prins *Napoleon* en een paar deskundigen proeven mede heeft genomen, die volkomen gelukt zijn.

— Te Withernsea, in Engeland, heeft eene tweede tentoonstelling van kinderen plaats gehad. Gelijk bij de eerste, waren er verscheidene prijzen uitgeloofd: als de 1. prijs van 5 pond of *f* 60 aan het liefste hoofdje van een kind van ten minste 12 maanden oud; de 2. van 4 guinies aan het zwaarste kind van denzelfden ouderdom; de 3. van 3 guinies aan het sterkste en meest ontwikkelde kind van 6 à 8 maanden oud; de 4. van 2 guinies aan het liefste meisje van 2 à 4 jaren, en de 5. van 1 guinie aan den liefsten knaap van denzelfden ouderdom. Er waren 158 kinderen aangegeven om naar de prijzen te dingen. De zaal der tentoonstelling bevatte meer dan 5000 menschen. De jury bestond uit 5 leden, waarbij een geneesheer. Er was bepaald, dat, ingeval er verschil was, het publiek in het hoogste ressort zou oordeelen. — Naauwelijks was de eerste prijs toegewezen of van alle kanten kwamen aanmerkingen en tevens klag-

ten der moeders, daar elk meende, dat haar kind de liefste was en de prijs had verdiend. Bij het geroep van een honderdtal ontevredene moeders, voegde zich het geschreeuw van even zoovele kinderen, 't welk een niet zeer aangenaam koncert gaf. De jury, een zwaren storm op haar hoofd ziende nederkomen, verliet de zaal, en werd door het publiek gevolgd, dat door het koncert niet zeer gestreeld werd. De moeders bleven alleen met hare kinderen in de zaal over, en betwistten elkander de uitgeloofde prijzen. Het dagblad van Hull, 't welk den afloop van deze tentoonstelling mededeelt, zegt, dat de andere steden van Engeland dergelijke tentoonstellingen wel niet zullen houden, als alleen tot de zeden der Amerikanen behoorende.

DEN HELDER 14 Okt.

Te Texel binnen Regina, kapt. *Ingerman*, van Batavia; Christina Jacqueline, kapt. *Volthuijzen*, van Suriname.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 16 *Okt.* 2.38 El; + AP., 9.35. Gew. 28 d.
Keulen, 15 *Okt.* 10 v. 3 d. Rijnl. Gew. 3 d.

TURKIJE.

KONSTANTINOPEL, 4 Oktober.

De benoeming van den nieuwen Griekschen patriarch heeft eergisteren plaats gehad. Dus slechts enkele dagen na de afzetting van den patriarch *Anthimos*. Twee zittingen zijn voldoende geweest, om de zaak te eindigen; trouwens de benoeming van den bisschop van *Amazia* was zeer voorbereid. Even als zijne voorgangers, is hij door omkooping tot den patriarchalen zetel gekomen, maar daarom zal hij ook, even als zijne voorgangers, door alle mogelijke middelen en met name door de verleening van de aartsbisschoppelijke en bisschoppelijke zetels de kosten moeten dekken, die zijne benoeming hebben geeischt, terwijl evenzeer door de bisschoppen middelen zullen worden aangewend, om ook voor zich schadevergoeding te erlangen, voor hetgeen zij den patriarch zouden hebben moeten uitbetalen. Het blijft dus volkomen het oude stelsel van omkooping.

Na de herhaalde en verschillende bevelen, die aan generaal *Vivian* zijn gezonden, omtrent de bestemming van het Turksch-Engelsch kontingent, heeft de generaal begrepen, dat het best zou wezen, zelf bij generaal *Simpson* te gaan vragen, werwaarts hij zijne troepen moet geleiden. Hij is daartoe naar Balaklava vertrokken. Men meent echter, dat het kontingent naar Batuni zal gaan, ofschoon dit eerst zal beslist worden na de terugkomst van den generaal *Vivian*. Tot dusverre heeft dit kontingent nog weinig verrigt. Men beweert evenwel dat het hoofddoel van het daarstellen van dit kontingent is geweest, het Turksche leger in de toekomst in handen te spelen van Engeland, dat daarin vergoeding zou willen zoeken voor het militaire overwigt van Frankrijk.

Van Sebastopol en de andere punten van de Krim zijn er tijdingen van de laatste dagen van September. Men had toen het vernielingswerk van Sebastopol gestaakt, ofschoon er alles toe was voorbereid. De mijnen waren aangelegd, toen er per telegraaf berigt is gezonden, vooreerst met de verwoesting geen voortgang te maken. Men deinst nog terug van het denkbeeld om goeds moeds te vernietigen, dat zooveel heeft gekost, ofschoon het dan ook reeds ten deele door de Russen zelve is verminkt. De stad heeft steeds hetzelfde naargeestig aanzien. Er wordt van uit het Noorderfort steeds op de stad geschoten; maar men heeft daarvan weinig leed, want er bevinden zich in de stad niet meer dan de noodige artilleristen voor de dienst, die het vijandelijk vuur moeten beantwoorden en de piketten van de wacht. De nieuwsgierigen zijn afgeschrikt door het ongeluk dat een Engelsch soldaat heeft gehad, die al wandelende eene verborgene machine heeft doen springen, waardoor een 60tal manschappen zijn gewond. Men zoekt thans van alle kanten deze machines op.

Dat men het Noorderfort zal aanvallen, schijnt steeds waarschijnlijk, althans men schrijft daaraan de beweging toe, die men onder de bombardeerbooten en de vlottende batterijen opmerkt. In het geheel wordt thans opgegeven, dat er te Sebastopol 3800 stukken geschut, 6 stoommachines, 18 à 19000 kogels en eene massa krijgstuig en proviand is gevonden. Al wat tot trophée behoort, zal tusschen Engeland en Frankrijk verdeeld worden, die echter voor dat deel vergoeding zullen moeten leveren. De geheele buit zal worden verdeeld, naar gelang van het aantal manschappen van elk leger. De Piemontezen behooren tot het Engelsche leger; van de Turken wordt door de kommissie geen gewag gemaakt.

Ofschoon het Turksche leger het minst gunstig wordt geapprovianeerd, moeten de verbonden troepen toch erkennen, dat de soldaten het meest krijgshaftig aanzien behouden. Werkelijk is de ijver en de moed van onze troepen in de Krim uitstekend.

De verbondene legers bevinden zich thans in de vlakte en even als zij vroeger met ongeduld bevel tot de bestorming van Sebastopol afwachteden, evenzeer verbeiden zij thans met eenig ongeduld het bevel tot het voorwaarts gaan. Als dat voorwaarts eenmaal is uitgesproken, gelooft men, dat het er weder warm zal toe gaan. Om de troepen aan het geschutgebulder te ontwennen, blijven de Russen uit batterijen van Bilboquet en Gringalet een onderhouden vuur op de verbondene positie rigten.

In afwachting der groote militaire operatien, kan men zeer vele plannen uitdenken, maar om de ware bedoelingen der opperbevelhebbers te kennen, is geheel onmogelijk. De besluiten door de krijgsraden genomen en de beschikkingen der opperbevelhebbers worden zoo geheim mogelijk gehouden.

Het Engelsche leger wacht eene versterking uit de troepen van Gibraltar, Malta en Corfu van omtrent 18,000 man. Daarentegen gaat eene Turksche divisie naar Azië.

De Russen ziet men voortdurend ijverig arbeiden. De een zegt, dat zij zich krachtig zullen verdedigen, de ander daarentegen, dat zij slechts maatregelen nemen, om den aftogt te dekken. Het laatste komt echter minder waarschijnlijk voor.

Omer Pacha is steeds te Batuni, waar hij reeds 25000 man bijeen moet hebben.

SPANJE.

MADRID, 11 Oktober.

De Koningin heeft gisteren avond de voorstelling in den koninklijken schouwburg bijgewoond en is er zeer toegejuichd. De hertog der Overwinning, en verscheidene andere ministers bevonden zich in hare loge.

— Een groot aantal kwaadwilligen maakt van den toestand, waarin zich de provincien Lerida, Gerona, Katalonie en Taragonië bevinden, gebruik, om zich aan rooverijen en aan bijzondere wraaknemingen over te geven. Bijna elken dag hoort men van moorden.

In Katalonie is *Borges* weder aan het hoofd van een bende verschenen. Na den aanval van den generaal *Bassols* heeft hij de zijnen doen verspreiden, om ze thans weder te vereenigen. Te Esparraguera, in de provincie Taragona, had het opperhoofd der Karlisten *Toful* zich vertoond, doch werd aldaar ontdekt en vervolgd door 3 komp. der militie en een detachement kavalerie. Het huis, waarin hij zich bevond, werd omringd; hij en 2 der zijnen werden gedood en 25 man gevangen genomen, terwijl slechts enkelen ontkwamen. De gevangenen zijn op bevel van kapitein *Zapatero* gefusilleerd.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 16 Oktober.

De keizer heeft het finantiële ontwerp goedgekeurd, betreffende het daarstellen van eene kredict-instelling voor den handel en de industrie.

BERLIJN, 16 Oktober.

Volgens eene telegrafische depêche, over Petersburg ontvangen, heeft de vijandelijke vloot de reede van Odessa op den 14 Oktober verlaten en omtrent 3 mijlen van Kinburn het anker geworpen. (Kinburn of Kilborn is eene Russische vesting, in het gouvernement Taurië, aan den mond van den Dnieper.)

— Nopens het ruitergevecht, bij Komgyl, in de nabijheid van Eupatoria, deelt de *Russische Invalide* het volgende berigt mede:

„Den 29. Sept., bij het aanbreken van den dag, rukte de vijand met eene aanzienlijke magt infanterie, kavalerie en artillerie uit Eupatoria, en trok in 2 kolonnen op Tegesch. Onze observatie troepen waren aldus geplaatst: de generaal *Korff* met een reg. Ulanen en de batterij no. 19 te Orta-Mamai, en de generaal *Terpelewski* met een reg. Ulanen te Tegesch. Er was bevel gegeven, dat ingeval de vijand met groote magt mogt aanvallen, deze afdeelingen moesten terugtrekken: de eerste op Karagurt, en de tweede op Bos-Oglu. De generaal *Terpelewski* kwam het bevel na, doch de generaal *Korff*, die den vijand, welke de andere afdeeling vervolgde, uit het oog verloor, maakte tusschen Keneges en Komgijl halte, deed zijne ruiters afzitten en zette geene genoegzame voorposten uit. Het gevolg daarvan was, dat een groot gedeelte der vijandelijke kavalerie, 2 à 3000 man sterk, een onverwachten omkeer regts maakte, plotseling op den regtervleugel en in den rug van het detachement van den luit. generaal *Korff* verscheen, 't welk nu geen tijd had, zich op te stellen en slagvaardig te maken. Het reg. Ulanen moest zich verdeelen en vechtende tot Karagurt terug trekken. De 6 kanonnen der rijdende batterij gaven wel vuur bij het verschijnen van den vijand, doch verloren daardoor tijd, werden omringd en genomen. Twee kanonnen, welke geen vuur gaven, konden medegevoerd worden. Ons verlies bedroeg 150 Ulanen, 1 officier en 6 kanonnen, benevens een gedeelte der bediening."

— 4 pCt. $97\frac{1}{2}$; $4\frac{1}{2}$ pCt. $108\frac{1}{2}$; bank 117.

HAMBURG, 16 Oktober

Eene divisie van 9 Engelsche kanonneerbooten van de Oostzeevloot, is te Elseneur aangekomen en zal verder naar Engeland terugkeeren.

KONINGSBERGEN, 16 Oktober.

Bij keizerlijk Russiesche ukase worden in de gouvernementen Orenburg en Samara voor de nationale militie 23 man van de duizend onder de wapenen geroepen. De organisatie, welke den 15. November begint, zal den 25. Dec. moeten geëindigd zijn.

ENGELAND.

LONDEN 15 Oktober.

Behalve het berigt omtrent het afslaan van de bestorming van Kars, door bemiddeling van onzen gezant te Konstantinopel, aan de regering bekend gemaakt, deelt de *Morn. Chron.* mede, wat omtrent dit feit door den Turkschen gezant is vernomen. Een officieel rapport van den opperbevelhebber van Kars van den 29. moet letterlijk het volgende behelzen: „De Russen hebben Kars den 29. Sept. aangevallen. Het gevecht heeft 8 uren geduurd. Gedurende den strijd, die allerhardnekkigst geweest is, is de vijand herhaalde malen met zijne strijdmagt in de batterijen gedrongen, maar telkens met groot verlies teruggedreven. Na herhaalde vergeefsche pogingen hebben de Russen voor den moed van onze dappere soldaten moeten wijken en zijn zij teruggetrokken op eene wijze, dat het een vlugten geleek. Behalve de gedooden en gewonden, die de Russen gedurende het gevecht hebben weggevoerd, hebben deze in de loopgraven en in den omtrek van de vesting 4000 dooden, 100 krijgsgevangenen en een kanon achtergelaten. Het verlies der Turken bedraagt 7 à 800 man, waaronder ongelukkig vele hoofdofficieren.

„De Russen maken zich gereed tot den terugtogt, en hebben het beleg opgeheven."

— Het eerste Zwitsersche regement, te Dovre gekantonneerd, zal van den 15. tot den 20. dezer naar Malta worden ingescheept.

— Uit Mexico wordt den 16 September berigt dat de generaal *Carrera*, ten gevolge van geschillen met *Alvarez*, ontslagen is. De steden in Yucatan en Carmen hebben de zijde der omwenteling gekozen. De bezetting van Mexico heeft den generaal *la Vega* tot haren bevelhebber benoemd. *Jose Lopez de Santa Anna*, neef van den voormaligen President, was in hechtenis genomen en zal vermoedelijk ter dood gebragt worden. De generaal *Casanova* was van Tampico naar Vera Cruz gevlugt. Op de westkust hebben de opstandelingen groote voordeelen behaald. De stad Zapaltan is door hen vernield en uitgeplunderd. De bezetting heeft zich bij de opstandelingen gevoegd. De generaal *Ceballos* trok aan het hoofd van 7000 man tegen de hoofdstad op. *Santa Anna* heeft zich den 11. September te Havannah ingescheept.

— 16 *Okt.* Gec. $87\frac{3}{4}$; Sp. 3 pCt. $37\frac{1}{2}$.

FRANKRIJK.

PARIJS 15 Oktober.

Omtrent de Krim en de vloot in de Zwarte zee heeft men geen nieuws. Daarom verheugt men zich niettemin over het berigt dat van Kars is gekomen en dat, alhoewel nog niet in zijne bijzonderheden op officiele wijze bekend, echter aan geen twijfel onderhevig schijnt. Men wacht stellig goede berigten, want het leger is zoo goed mogelijk bezield.

Intusschen heeft men op de beurs weder van vrede gesproken.

Tusschen de *Constitutionnel* en *la Patrie* is er strijd, of de heer *v. Prokesch* al dan niet een staatkundigen last is komen volbrengen. Dit is zeker, dat hij zijn verblijf hier wel zal hebben dienstbaar gemaakt, om voor zijn vertrek als Oostenrijksch gezant te Konstantinopel nog nader bekend te worden met de inzigten der Fransche regering.

De hertog en hertogin van Braband hebben gisteren avond de voorstelling in het théâtre français bijgewoond. Heden hebben wij vroegtijdig de tentoonstelling van schilderijen en hotel du Louvre bezocht.

De keizer geeft 12,000 fr. geschonken ter oprigting van een kolossaal beeld van de H. Maagd op de rots Corneille in het departement Puy. De keizer heeft ook eenig geschut van Sebastopol voor het gieten van dit beeld beloofd.

— De zaak van de oproerlingen te Angers wordt voor de regtbank voortgezet. De regters ontvangen dagelijks brieven, vol bedreigingen. Uit het getuigenverhoor is gebleken, dat een geheim genootschap, hetwelk de eigenlijke aanlegger dezer beweging is geweest, bij de opneming van een nieuw lid hem deed zweren, dat hij het staatshoofd zoude dooden, in geval die taak hem bij loting mogt toevallen.

PARIJS, 16 Oktober.

De *Moniteur* behelst een besluit, waarbij de uitvoer van alle soorten van kastanjes wordt verboden tot 31 Dec. e. k. Daarentegen wordt de invoer toegestaan tegen een inkomend regt van 25 cent de honderd kilogr.

Er is een uitvoerig rapport van generaal *Pélissier* bekend gemaakt, betreffende het schitterend gevecht van den 29 Sept., waarin de generaal *d'Allonville*, geholpen door *Achmet-pacha*, de Russiesche troepen in de nabijheid van Eupatoria verslagen, de kommunikatie met Simferopol bedreigd en 6 stukken geschut, 12 legerwagens en 509 paarden buit gemaakt heeft.

ADVERTENTIEN.

*** Heden morgen ten vijf ure overleed tot mijne, mijner kinderen en behuwdkinderen diepe droefheid, mijn geliefde Echtgenoot, JACOBUS GERARDUS SANDBRINK, in leven Wethouder dezer stad, in den ouderdom van 59 jaren.

Rhenen, D. D. ROELOFS,
13 October 1855. Wed. J. G. SANDBRINK.

Eenige Kennisgeving.

BIJBELGENOOTSCHAP (Afdeeling Utrecht).

*** Het Jaarlijksche Verslag van de verrigtingen der AFDEELING, en van het NEDERLANDSCHE BIJBELGENOOTSCHAP in het algemeen, zal plaats hebben op *Donderdag* den 18. *October* aanstaande, des avonds ten 6 ure in de *Domskerk*.

Mogten vele belangstellenden in de werkzaamheden van het Genootschap, zich aldaar vereenigen, om den zegen des *Heeren* over dezelven af te smeeken.

*** Het Bestuur der *Inrigting van Onderwijs voor den Arbeidenden Stand* berigt, aan allen, die zich tot bijwoning der lessen voor den Wintercursus $185^5/_6$ wenschen aan te melden, dat zij zich daartoe hebben te vervoegen op *Donderdag* 18 *October* 1855, *des middags van* 12 *tot* 1 *ure*, *in het Gebouw van Kunsten en Wetenschappen*, *op de Mariaplaats*.

Namens het Bestuur,
W. R. BOER.

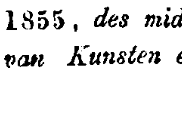

*** Op Dingsdag den 30. October 1855, des voormiddags ten 10 ure, zullen op de Buitenplaats *de Wiers*, bij Vreeswijk, ten overstaan van den Notaris W. H. J. CAMBIER VAN NOOTEN, te Lopik gevestigd, publiek worden verkocht:

Eene partij zware en zeer mooije opgaande EIKEN-, BEUKEN-, POPULIEREN- en WILGENBOOMEN, staande op de Buitenplaats *de Wiers*; — zeer gemakkelijk te water te vervoeren.

TE HUUR OF UIT DE HAND TE KOOP,

*** eene HEEREN HUIZINGE, bevattende vier Beneden- en zeven Bovenkamers, alle behangen, geplafonneerd en de meeste van stookplaatsen voorzien, Domestique kamers, Keuken, Kelders, Zolders en verdere vereischten, een zeer groote vruchtbare Tuin, Stalling en Koetshuis, staande en gelegen op het aangenaamste gedeelte van het dorp Zeyst, aan den straatweg. Te aanvaarden primo Mei 1856, en informatiën ten kantore van den Notaris J. C. SCHADEE, te Zeyst, brieven franco.

KLEEDEREN MAGAZIJN!

NIEUWE BAZAR, Lijnmarkt No. 45.

*** Voorhanden een fraaij assortiment elegante WINTERKLEEDEREN, waaronder fijne Castorin en Duffelsche PALETOTS, moderne ROBES DE CHAMBRE, enz. enz.

Het is wel de moeite waardig, om de fraaije bewerking dezer Kleedingstukken te zien, en zal men verbaasd zijn, dat de prijzen zoo billijk daarvan gesteld zijn!

Men kome zien! L. EBERS.

CHÂLES & SOIERIES.

*** **BURGER BOHLEN & C°.,** voorheen E. L. PLAGGE, hebben de eer de ontvangst te berigten, van

de nieuwste Parijzer Modellen van Mantels, eene exquise sortering der modernste Lyonsche Zijden Stoffen en Parijzer Châles longs,

benevens eene menigte NOUVEAUTÉS voor *Robes*, *Brodéries*, *Rubanneries*, etc.

*** Van den Hr. H. KERCKHOFF, 32 Rue d'Hauteville, Parijs, ontvangen wij den volgenden hem uit Konstantinopel geadresseerden brief, die zeer ten gunste der Revalenta getuigt, zoo door de daarin besproken vroeger reeds verkregene goede resultaten, als door het niet ontzien van geduldig wachten, zorg, moeite en kosten, die met eene bestelling uit zoo ver afgelegen landen gepaard gaan.

Constantinople, le 20 7bre 1855.	*Konstantinopel*, 20 Sept. 1855.
Monsieur!	Mijn Heer!
J'ai l'henneur de vous prier de vouloir bien m'adresser, aussitôt la réception de la présente 10 k°. de Revalescière *raffinée*.	Ik heb de eer u te verzoeken mij dadelijk na ontvangst dezer twee groote bussen dubbel gezuiverde Revalenta te doen toekomen.
J'en ai fait usage en France il y a environ 2 ans et j'en ai obtenu de très bons résultats; malheureusement les circonstances ne m'ont permis d'en prendre que pendant 15 à 20 jours.	Voor ongeveer 2 jaren heb ik dezelve in Frankrijk gebruikt en daarvan zeer gunstige resultaten verkregen; de omstandigheden hebben mij helaas echter verhinderd ze langer dan eenige weken te gebruiken.
J'ai depuis 20 à 25 ans une maladie chronique intestinale avec gonflement à l'estomac notamment du côté droit. J'ai donc une pauvre santé et n'en suis pas moins tenu de m'acquitter d'une tâche assez pénible. J'espère que l'usage prolongé de la Revalescière me sera profitable.	Sedert 20 à 25 jaren sukkel ik aan eene verouderde ingewand kwaal, vergezeld van maagzwelling (drukking, spanning) vooral aan de regterzijde. Ik heb dus eene zwakke gezondheid en heb niettemin mijne vrij moeijelijke bezigheden waar te nemen. Ik hoop, dat een aanhoudend gebruik der Revalenta mij beter maken zal.
Ci-joint un mandat sur la poste de fr. 120, dont fr. 116 pour les 10 k°. et fr. 4 pour la petite caisse d'emballage.	Inclosa een postmandaat van fr. 120, zijnde fr. 116 voor de twee bussen en fr. 4 voor kist en emballage.
Veuillez faire emballer avec soin, mettre exactement et en *gros caractères* mon adresse sur la caisse, *plutôt 2 fois qu'une*, et la confier aux Messageries Impériales. De cette manière elle m'arrivera à coup sûr.	Gelieve het met zorg te doen pakken, en mijn adres met *groote letters* (liever *tweemaal* dan eens) op het kistje te stellen en het per Messageries Impériales te expediëren, dan twijfel ik niet of het zal mij zeker geworden.
J'ai l'honneur d'être, Monsieur, Votre très humble serviteur, HONORÉ, *Officier Comptable des Subsistances Militaires à Constantinople.*	Ik heb de eer te zijn, Mijn Heer, UEd. Dw. Dr., HONORÉ, *Comptapel Officier der Levensmiddelen bij het leger te Konstantinopel.*

Door **Du Barry's Revalenta** verkrijgt men eene zekere genezing van de volgende ziekten en kwalen, zonder medicamenten, alleen door verandering van voedsel: Zuur, hartwater, kramp in de maag en ingewanden, opgezetheid na het eten, oprispingen, misselijkheid, brakingen, winderigheid, diarrhaea, dyspepsia, verstoppingen en hunne gevaarlijke gevolgen, hoest, aamborstigheid, hartkloppingen, slapeloosheid, kolyk, zwakte, hoofdpijn, keel- en kliertering, zenuwziekten, bevingen, loomheid, nachtelijk zweeten, lusteloosheid en eene menigte andere zickteverschijnselen, gevolgen van slechte spijsvertering en daardoor ontstane verzwakking.

Ze kost $87^1/_2$ ct., ƒ 2, $3^1/_2$, 8 en 16 gulden de bus. Hoe grooter de bus hoe voordeeliger voor den Consument. De dubbel geconcentreerde kost 4, 7, 16 en 20 gulden de 1, 2, 5 en 10 ℔ Bus.

Amsterdam Verkoophuis.
Amersfoort, *G. C. T. v. d. Roemer*
„ *J. P. Bruning.*
Baarn, *E. v. Dapperen.*
Hilversum, *R. J. J. v. Alphen.*
Kuilenburg, *J. N. Hondius.*
Utrecht *T. Uhlenbroek* Bakkerb
„ *T. Uhlenbroek* Choorst.
Utrecht, *L. J. R. Bosch* Lijnm.
Vianen, *M. A. Verkerk.*
Wageningen, *W. J. Tibout.*
Wijk bij Duurs., Wed. *C. Zorn.*
Zeist, *G. C. Adlung*;
en in de bekende Dépôts in de andere steden.

BALANSEN.

*** H. OLLAND & C. STRATEMEYER, Fabrijkanten van Wis en Natuurkundige Instrumenten te Utrecht, adverteren dat zij aldaar hebben opgerigt eene Fabrijk van KOPEREN BALANSEN, uitmuntende door derzelver gevoeligheid, soliditeit en billijken prijs. Zij nemen de vrijheid hunne Balansen het publiek aan te bevelen en staan voor de deugdzaamheid van ieder stuk in.

Tot hunne eenige en algemeene Agenten voor den verkoop voor Nederland en kolonien hebben zij aangesteld de heeren OSTI & C°. te *Utrecht*, aan wie men alle aanvragen op Balansen gelieve te adresseren.

Utrecht 1 Junij 1855.

*** DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY, een onfeilbaar middel ter genezing van uit *klierziekte* voortkomende *zweren*. De oudste zoon van *Antoon Barnet*, te Batavia, leed verschrikkelijk aan klierverzweringen; zijne ouders raadpleegden onderscheidene geneesheeren, doch zijne ziekte nam hand over hand toe. Eene zuster van *Barnet*, die door de zalf en pillen van *Holloway* van een ziek been genezen was, nam het kind onder hare bescherming, zeggende te willen beproeven of een paar weken verblijf bij haar hem misschien mogten helpen. Zoodra het kind zich aan haar huis bevond, deed zij hem de zalf en pillen van *Holloway* gebruiken, welke al spoedig zijnen toestand verbeterden, en na ruim twee maanden tijds hem geheel en al deden herstellen. Zoo groot is de deugdzaamheid en zoo krachtig de werken van dit geneesmiddel. Alle soort van huidziekte wordt daardoor genezen.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes Pillen à ƒ 0,80, ƒ 1,85, ƒ 3,00, ƒ 6,75, ƒ 13,50, ƒ 20,50. Potjes Zalf à ƒ 0,80, ƒ 1,85, ƒ 3,00, ƒ 13,85, ƒ 20,95.

Zijn op *franko* aanvrage à kontant te bekomen bij L. J. GROOTENDORST, te Utrecht, bij G. C. T. VAN DE ROEMER, te Amersfoort, en bij J. STRAATMAN, hoofddépôthouder te 's Bosch, alsmede te Londen, Strand, 244, en New-York 80 Maiden Lane. HOLLOWAY's etablissement.

De prijs der BOTER te Leeuwarden den 12. Okt. ƒ 46,00. KAAS ƒ 34,50 à ƒ 37,75.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenwijzer.*)

Okt	Uren.	Wind-rigt.	Wind-kr.	Barom. bij 0°.	Ther F	Afwijk d temp	Vochtigh	Gev. regen	*Aanmerkingen.*
			N. Q.						
16	2	w.	9.5	757.27	54.5	— 1.4	0.72	1.7	Bewolkt.
	10	zzw.	0.0	58.67	44.8		98	0	Ligt bewolkt.
17	8	z.	0 0	58.31	45.3		97	0.1	Bewolkt.

PRIJZEN DER EFFECTEN.

AMSTERDAM 16 Oktober 1855.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld . . .	$2^1/_2$	pCt.	$63^{11}/_{16}$	$63^3/_4$	$63^3/_4$
dito dito	3	„	$75^1/_8$		
dito dito	4	„	$92^{11}/_{16}$	$92^3/_4$	$92^3/_4$
Amortisatie-Sijndicaat	$3^1/_2$	„	$89^1/_4$		
Handelmaatschappij .	$4^1/_2$	„	124		
Oost-Indische Leening	4	„	$92^9/_{16}$	$92^5/_8$	$92^5/_8$
RUSLAND.					
Oblig. bij *Hope en Co.*	5	„	$101^1/_2$		
Obligat. 1828 & 1829	5	„	$100^1/_2$	$100^3/_4$	$100^5/_8$
Certificat. 1831 & 1833	5	„	$81^1/_2$		
Certificaten 1840. . .	4	„	$74^7/_8$	75	75
Cert. bij *Stieglitz* . .	4	„	$74^1/_8$	$74^3/_8$	$74^3/_8$
„ „ N.	4	„	$73^7/_8$	74	
dito Adm. te Lond.	$4^1/_2$	„	87	$87^1/_8$	87
POLEN.					
Aand. 1835, fl. 500		ƒ	143		
Obligatien.	4	pCt.	$68^3/_4$		
SPANJE.					
Obligatien	$1^1/_4$	pCt.	$19^1/_8$	$19^3/_{16}$	$19^1/_8$
dito	3	„	$37^5/_8$	$37^3/_4$	
Binnenl. Schuld . . .	3	„	$31^{11}/_{16}$	$31^7/_8$	$31^3/_4$
Amortisable , ...			5	$5^1/_{16}$	
OOSTENRIJK.					
Oblig. bij *Goll en Co.*	5	pCt.	$69^5/_8$		
dito dito	4	„	$56^3/_4$		
Oblig. Metaliek . . .	5	„	63	$63^5/_{16}$	$63^1/_8$
Oblig. N.	5	„	$73^5/_8$	$73^{11}/_{16}$	
dito dito La B. . . .	5	„	$73^5/_8$	$73^{11}/_{16}$	
dito dito	$2^1/_2$	„	32	$32^1/_{16}$	
BELGIE.					
Certific. bij *Rotschild*	$2^1/_2$	pCt.	$50^1/_4$		
BRAZILIE.					
Geldl. 1824, £ 100. .	5	pCt.	$98^1/_8$		
PORTUGAL.					
Obligatiën	3	pCt.	$39^{11}/_{16}$	$39^3/_4$	$39^3/_4$
AMERIKA.					
Grenada, Oblig. . . .	$2^1/_2$	„	$17^3/_4$	$17^7/_8$	
Mexico, Obl. 1851 £ 100	3	„	$20^9/_{16}$	$20^{11}/_{16}$	
Noord-Amerik. Am Bank-act.			$1^1/_2$		

Utrecht, bij L. E. BOSCH en Comp.

itting van den stedelijken Raad

van den 27 September.

Voorzitter Mr. *N. P. J. Kien.*

egenwoordig zijn 25 leden. Afwezig zijn de hee- *Ackersdijck*, *v. d. Heuvel* en *v. Veersen*.

ijn ingekomen eenige stukken betreffende de re- ng van markt- en beurtveren op Tiel, Mijdrecht Wilnis. — Ter sekretarie.

oorts een rekwest van *Nering Bögel en Co.* te enter, verzoekende remissie der boete, waarin de iemer *van Beek* zal vervallen wegens te late op- ting van ijzeren goten, welke hunne firma zich onden had hem te leveren. Burg. en weths. ten dienaangaande den Sted. kameraar en de im. van fabrikage gehoord, en adviseren ongun- — Ter sekretarie.

en schrijven van dr. *A. H. van den Heuvel*, de ieming aannemende als president der plaatselijke im. van geneesk. toevoorzigt. — Informatie.

en schrijven van dr. *E. Oudenhoff*, die zich zijne ieming als lid dier Komm. niet kan laten wel- llen. — Daarvan mededeeling te doen aan die im.

nderscheidene rekwesten om in aanmerking te en bij de benoeming van een *Stads doktor*.

Vordt besloten een aangeslagene op zijn verzoek e voeren van het kohier voor de hondenbelas- en op een rekwest van gelijke strekking af- end te beschikken.

e komm., belast met de behandeling van de ooting van 1856, brengt een 2e voorloopig verslag bij monde van den heer *Jongeneel.* In het verslag tikkelt de komm. hare gronden voor de moge- eid tot opheffing van de belasting op het gemaal. de eerste plaats wenscht zij daarvoor o. a. de ngewone van de gewone uitgaven te onderschei- en de laatste door de jaarlijksche belastingen lekken, doch de 1e daarentegen door leeningen vinden. In de 1e plaats wordt hiertoe gewezen le *f* 32,000 wegens het Lukas bolwerk te beta- en ten andere op de noodige gelden voor het en van overdekte riolen binnen deze stad. — Dit prt wordt ter sekretarie neder gelegd.

aarna wordt overgegaan tot de verdere behande- van de vraag, of het noodig zal zijn eene eigene kte belasting voor de gemeente op het gemaal effen.

e heer *de Vos* moet erkennen dat, al het- op de laatste vergadering gesproken is te- het heffen dier belasting, toen op hem diepen uk heeft gemaakt, niet omdat de geopperde be- en hem onbekend waren, maar omdat ze werden gedragen door leden van welke hij overtuigd dat zij, door geen bij-oogmerken gedreven, hun elen volgens eed en pligt ten beste gaven. Hij t zich den tijd ten nutte gemaakt om nogmaals gronden van zijn tegenovergesteld gevoelen te wegen, maar is daardoor meer dan immer in meening bevestigd. Spr. stelt op den voor- id dat het in deze niet geldt eene keuze tusschen e schaffen belastingen, maar eenig en alleen eene e gesteld tusschen het behouden dier belasting het invoeren eener andere belasting; want nie- d heeft er van gewaagd, dat een ekwivalent niet ig zal wezen. Bij het doen dier keuze dient wel te weten, of de afschaffing van het gemaal voordeel heeft tegen de invoering van die nieuwe sting, en dan komt Spr. tot de conclusie, het ok reeds gezegd, dat de eerste gelijkmatig draagt, ijl de laatste niet anders dan willekeur zal uit- en. Wat heeft men tegen het behoud der be- ng op het gemaal aangevoerd? Zij is onbillijk, is hatelijk, cijns heffende van die het betalen nen en die het niet betalen kunnen, belemme- l den handel en de nijverheid: die daarvan bevrijd r en goedkooper brood zou leveren, zij drukt r den middelstand, het minst de armen en de en, zelfs heeft men er bij gevoegd: het behoud belasting zou zijn in strijd met de goede be- ing der H. Regering, om niet het laatste te nnen. Spr. moet dit ten stelligste ontkennen. Rijksakzijns is afgeschaft, omdat 's rijks schat- in eenen gunstigen toestand verkeerde. Het t uitdrukkelijk in den considerant der wet ge- even. Wie durft hier beweren, vraagt Spr., dat gemeente in denzelfden gunstigen toestand ver- t? voorzeker niemand. Ware ook hier het ge- dat men eene belasting afschaffen kon, ook Spr. meenen dat men het eerst het oog moest laten en op die op het gemaal. Maar de wetgever t het ook niet bedoeld, want in art. 3 der wet it die belasting voor de gemeenten behouden, en wordt daarin het quantum beperkt in verband de regelen der gemeente-wet.

och de regering, noch de wetgever heeft er eenige onbillijkheid in gezien, om die belasting te blijven heffen, want anders was in de wet geen maximum bepaald. — Waar zoekt men nu die onbillijkheid? Is het onbillijk, dat de ingezetenen der stad iets bijdragen voor hun gemeenschappelijk belang, voor datgene wat zij uit de voordeelen der stad genieten? Is het onbillijk, dat hij, die geene direkte belasting betaalt, eenige centen bijdraagt in de belasting op het gemaal? — De belasting is *hatelijk.* Maar dat is elke belasting, deze niet meer dan eene andere, want 't zal wel hetzelfde zijn, of men eene belasting heft op de levensmiddelen, of dat men het geld belast, waarvoor men die levensmiddelen koopen moet. Belasting moet er zijn; ieder is verpligt om bijdragen te doen tot instandhouding der maatschappij. Men heeft de berekeningen gezien en gelezen, welke met kennis van zaken in de *Utrechtsshe Courant* zijn opgegeven, en Spr. heeft nog door niemand het valsche van die cijfers hooren beweren. Daaruit heeft hij gezien, dat door den werkman slechts enkele centen worden bijgedragen tot instandhouding der gemeente. Om die geringe som te ontduiken zal men geen handmolens te baat nemen, of smokkel najagen. Spr. heeft ook vele processen en zaken het gebruik van handmolens betreffende van nabij gezien, maar daarbij heeft hij geene enkele zaak gezien, waarbij de handmolen was gebruikt om eigen brood mede te bakken, ten einde daardoor eenige centen van een sober inkomen uit te winnen. De meeste van dergelijke delikten waren bedreven door handlangers van smokkelende bakkers, of anders om bij verkoop van het meel de ondokene belasting en het maalloon tevens te winnen. Men heeft in sombere kleuren voorgesteld het verbazende ongerief van de huiszoeking, hoe dat zelfs de wieg, waar het kind in lag te slapen niet werd ontzien. Spr. moet als tegenhanger van dit tafereel wijzen op het tooneel van ellende, dat bij een gezin van den middelstand, wiens bepaald inkomen ontoereikend was, om de direkte belasting te betalen, de boedel werd in beslag genomen, waarbij de getuigen het geschrei der kinderen en van dat in den wieg moesten sussen, terwijl de moeder van angst en schaamte radeloos ter neder lag. Die belasting is, zegt men, cijns vragende van die het betalen kunnen en van die het niet betalen kunnen. De groote vraag is, wie kan betalen en wie niet? Zal hij, die eenen hoogeren stand in de maatschappij bekleedt, doch naauwelijks voldoende in dien stand verdient om de zijnen van het noodige te voorzien, beter kunnen betalen dan de arme? Het is alles betrekkelijk. Maar Spr. houdt zich overtuigd, dat ook dit kwaad meer zal kleven aan de direkte belasting, dan aan de belasting op het gemaal, want ieder burger zal niet zoo gemakkelijk de centen op zijde leggen, welke hij anders meer op het brood betaalt, om daarmede later de nieuwe direkte belasting te kunnen voldoen. — *Wie betalen en niet betalen kunnen* moeten allen aan de belasting op het brood betalen, is er gezegd; maar wil men dan de rijken alleen de nieuwe belasting laten betalen? dan gaat men eene schrede voorwaarts op den weg van het communisme en men zal alle klassen, maar bovenal den middelstand zwaarder drukken dan door de heffing op 't gemaal. — Men heeft gesproken van *belemmering in handel en fabriek-nijverheid.* Als men den handel en de nijverheid niet bezwaart, zal men ten minste beter brood eten, zei men. Dat zelfde argument heeft Spr. gehoord toen men de afschaffing wilde van de broodzetting. De ondervinding echter heeft geleerd, dat de uitkomst niet aan de verwachting heeft beantwoord. — Ook heeft men gezegd: *er zullen meelfabrieken opgerigt worden, en die zullen den prijs van het brood doen dalen.* Het is wel mogelijk, zegt Spr., dat zoodanige meelfabrieken zullen ontstaan, dat sommigen van dergelijke fabriekanten rijk zullen worden; maar invloed op den prijs van het meel hebben zal het niet, die prijs is altijd onderworpen aan den prijs van 't graan. Wanneer elders hoogere prijzen worden besteed, dan zal die fabriekant van de gulde vrijheid van handel wel gebruik maken en zijn meel wel naar elders zenden, en dus zullen die fabrieken geen invloed uitoefenen op de prijzen der granen of van het brood. — Maar, *beter brood zult ge krijgen*, zei men. Die conclusie gaat niet door. Het voorloopig rapport van de komm. van enquête van het parlement in Engeland heeft het doen zien, dat aldaar bijna geen enkel voorwerp van levensmiddelen bestaat wat niet vervalscht of niet voor de gezondheid schadelijke deelen vermengd is. De ontwikkeling van meelfabriekant en meelhandel zal wel gelijken tred houden met de ontwikkeling van het bedrog, en men zal ook hier gaan vervalschen wat tot voeding der menschen moet dienen. Die belofte van beter brood acht Spr. dus ijdel. — *De belasting drukt meer den middelstand dan de armen en de rijken* heeft men beweerd. Niemand zal echter de armen willen drukken, zegt Spr.; er blijft dus niets anders over dan om de rijken meer te drukken. Door de rijken te drukken, zal men den middenstand meer treffen. Maar al wilde men alleen de rijken drukken, de gemeente-wet verbiedt het, met die wet in de hand zijt ge buiten magte om het te doen. De regelen bij die wet voorgeschreven hebben de strekking om eene zekere evenredigheid in de belasting der min en meer gegoede daar te stellen. Wanneer men de wet nagaat, dan ziet men, dat, wanneer de aangewezen belastingen tot het maximum zijn opgevoerd, dan geene andere belasting meer mag geheven worden dan die bij art. 243 bepaald worden aangewezen »hoofdelijke omslagen of andere plaatselijke belastingen geheven naar grondslagen die voor een redelijken maatstaf van het inkomen der belastingschuldigen te houden zijn." »Als grondslagen" zegt echter het 2. lid »kunnen niet uitsluitend worden aangenomen een of meer grondslagen van de personele belasting." En wat zegt de Regering in de memorie van toelichting? dat deze bepaling strekt om voor te komen, dat, wanneer de opcenten tot het maximum gevoerd zijn, op geene indirekte wijze die opcenten nog worden verhoogd. De 25 opcenten op het personeel mogen dus noch direkt, noch indirekt worden verhoogd. Men zal dus iets anders tot maatstaf moeten nemen voor de nieuwe direkte belasting, welke men wil invoeren. Maar een eigenlijke inkomen-tax wordt in de gemeente-wet niet veroorloofd. Uit de memorie van toelichting blijkt, dat de regering die voor zich zelve heeft willen behouden. Alleen kan er een hoofdelijken omslag worden ingevoerd of direkte belasting die aan de voorschriften van gemeld art. 243 voldoet. Spr. is dus van meening, dat de Hooge Regering de voorgestelde belasting, op de huurwaarde gebazeerd, nimmer mag of kan goedkeuren. En toch, niemand heeft andere grondslagen voorgesteld dan op de huurwaarde. Die moet men dus eerst zoeken; doet men dat niet, dan maakt men eene belasting die niet aan de wet beantwoordt. De belasting op het inkomen moet ieder treffen, behalve diegenen, die geen inkomen heeft, en hoe zal men nu *daarvoor* een grondslag vinden? hoe zal men ieder berijken? Spr. acht dit voor onmogelijk. Men zal nooit tot eene zoodanige belasting kunnen geraken, zonder uitsluitend den weg van willekeur in te slaan, en dan zal men honderde malen meer over onbillijkheid en groote bezwaren te klagen hebben, dan men met mogelijkheid op den akzijns zal kunnen vinden. De Regering heeft dit bij de voordragt van de gemeentewet zelve erkend. In de memorie van beantwoording op de geuitte bezwaren op art. 243 is door de Regering gezegd, dat men in de groote steden niet tot een hoofdelijken omslag of ander direkte zal behoeven over te gaan, tenzij alle andere middelen waren uitgeput, enz. — In de memorie van toelichting op art. 244 »Overigens schijnt het van hoog belang, dat niet te spoedig tot de heffing van hoofdelijke omslagen, die uit den aard der zaak tot willekeurige belasting aanleining moeten geven, kunnen worden overgegaan." In de mem. van beantw. »Beperking der omslagen is noodzakelijk van wege de willekeur aan deze soort van belastingen verbonden." In de mem. van beantw. op art. 245 »Bij heffing van omslagen is willekeur onvermijdelijk." Het is dus niet alleen in het brein des Sprs. opgekomen om voor willekeur bij deze belasting te vreezen, maar de Regering heeft dit zelve duidelijk en herhaaldelijk in het aangehaalde gezegd; en zal dan, als dat waar is, eene zoo willekeurige belasting den middenstand minder drukken dan de akzijns op het gemaal? — Men vergete ook vooral niet dat het gemaal ieder treft, het garnizoen, de gevangenis, het Rijks hospitaal, in een woord eene menigte inrigtingen en personen, die men niet door andere belastingen kan treffen. Dat alles moet nu gevonden worden in eene direkte belasting, die op niets anders dan willekeur steunen kan, en die ja wel de rijken zwaarder treffen, maar uit den aard der zaak juist voor den middenstand veel drukkender wezen zal dan die op 't gemaal kan wezen. Spr. gelooft dus dat diegenen, uit dien middenstand die den wensch te kennen gaven, om de belasting op het gemaal afgeschaft te zien, zich met der tijd deerlijk zullen bedrogen zien. Met gerustheid durft Spr. dan ook vragen: weten die 900 onderteekenaren van het rekwest wel wat zij gevraagd hebben? Voor de bakkers is de afschaffing gewenscht, ja omdat zij hoogere winsten voor zich er van wachten, maar dat is toch een klein gedeelte van de bevolking. Maar hebben de anderen wel berekend, dat ze reeds 46 opcenten op het personeel betalen, en dat de Regering die nog met 6 opcenten wil vermeerderen; dat bovendien de stedel. opcenten tot het maximum, dat is tot 25 zullen moeten worden gebragt, dus dat hen reeds 11 opcenten meer zal worden berekend, en dat dan hun geheelen aanslag welligt niet meer dan de helft zal worden verhoogd als de Raad aanneemt wat is voorgesteld? Of zijn die adressanten zoo edelmoedig, dat ze bereid zijn om zooveel bij te dragen alleen ter liefde van de vlag van vrijheid van handel en fabrieken? Of zijn ook misleid door de voorstelling van hun aanvoerder, dat men die geheele belasting wel missen kan? — Eindelijk heeft men groot opgegeven van de moeijelijkheden en bezwaren, welke er in zouden gelegen zijn, wanneer het gemaal rondom deze stad van de belasting wordt vrijgesteld. Doch

zouden die bezwaren opwegen tegen eene hooger opgevoerde direkte belasting? Zal het willekeurige en het drukkende bij de invoering van die direkte belasting eenigzins opwegen tegen de bezwaren, die men geopperd heeft omtrent meerdere surveillance van de belasting op het gemaal? De ondervinding heeft reeds geleerd, dat de heffing van de sted. akzijns op het gemaal als eigen belasting zeer goed mogelijk is, en dat de opbrengst gelijk is geweest aan de begrooting. Dat bezwaar weegt op zich zelve dus zoo groot niet. — Om alle deze gronden zal spreker stemmen tegen de afschaffing van de belasting op het gemaal. — Wat de verschillende voorstellen betreffen, spreker zou wenschen, dat de belasting op het gemaal niet hooger mogt gesteld worden, dan zoo als die door de komm. is voorgesteld, dat is f 2,00 voor de 100 ℔ weit en 50 cts. voor de rogge; maar dan zou er een te kort zijn, en de komm. heeft daarom voorgesteld niet te min eene direkte belasting in te voeren, dus dat men reeds alle willekeur aan die direkte belasting verbonden zou ondervinden, zonder de voordeelen te genieten, van eene afschaffing van den akzijns. Spreker zou zich beter kunnen vereenigen, wat dit laatste betreft, met het thans gedane voorstel der komm., om namentlijk de buitengewone uitgaven, niet onder de gewone te brengen. — Het zijn niet de belastingen, maar de dure tijden die het meeste drukken; ieder in zijnen stand, gevoelt dat vreeselijk. Daarom moet men de begrooting zoodanig inrigten, dat men alleen dat er door verkrijgt, wat volstrekt noodzakelijk is. Spreker wenscht alzoo het te kort, niet door een eigen hoofdelijken omslag te dekken, maar eene verandering in de uitgaven te brengen en deze zaak dus bij de begrooting te behandelen. — Spreker moet nog met een enkel woord vragen aangaande die direkte belasting, waarom men de personen, die voor minder dan voor f 200 zijn aangeslagen van die belasting wil ontslaan; dat strijdt tegen de wet. Spreker laat nog daar de voorgestelde sukcessive opklimming; maar deze uitzondering laat de wet in het geheel niet toe. Spr. blijft het dus in het belang van den middelstand wenschelijk achten, dat de belasting op het gemaal behouden worde; het is zijne innige overtuiging.

Door den heer *Schuurman* wordt gezegd, toen de Hooge regering besloot, de belasting op het gemaal niet meer te heffen, verheugde hij zich, omdat hij voorzag, dat die belasting als eigen middel voor de gemeenten onhoudbaar werd en alzoo in zijn geheel zoude komen te vervallen. — Door de vele sprekers ter vorige vergadering is reeds zoo zeer het belang der afschaffing betoogd, met wier reden hij zich geheel vereenigen kan. De heer *de Vos* heeft zich beroepen op eene berekening in de nieuwspapieren vermeld, welke niet is weersproken. Spr. wenscht thans hierop terug te komen en op het door den heer *v. Dielen* in de vorige vergadering gesprokene, die deze belasting als miniem voorstelde. Als niet overdreven kan men aannemen, dat per hoofd daags wordt gebruikt 5 once of $1/2$ ned. ℔ brood, dus een gezin van zes personen 3 ned. ℔ per dag of per week 21 ℔ brood De 100 ℔ meel levert 150 ℔ brood, de 100 ℔ meel alzoo belast wordende met f 2, is $1^1/_3$ c. per ℔ brood en bedraagt voor een gezegd gezin van zes personen 21 ℔ per week × $1^1/_3$ c. per ℔ is 28 c. per week, maal 52 weken is f 14,56 in het jaar, dus genoegzaam gelijk aan het cijfer door den heer *Jongeneel* ter vorige vergadering aangegeven. Wanneer wij nu aannemen, dat een ambachtsman het geheele jaar door werk heeft en f 6 per week verdiend dan is zijn inkomen in het jaar f 300 en deze zal dus aan stedelijke belasting op de eerste levensbehoefte betalen cirka 5 pCt. van zijn inkomen. — Een zelfde gezin alleen roggebrood gebruikende, zal op bovenstaande berekening betalen f 4,60 in het jaar en alzoo van een inkomen van f 300 nog $1^1/_2$ pCt. Is dit miniem te noemen? Spr. wil echter van het minieme terrein van centen afgaan: de leden vooren op dat der guldens welligt beter voor ons begrip geëigend — dan vertegenwoordigd een mud hard graan 75 ℔ meel, de 100 ℔ belast wordende met f 2, is voor 75 ℔ of een mud f 1,50 — dat is f 45 — per last of 8 pCt. der waarde bij de thans hooge prijzen. Is die belasting miniem te noemen? De Raad zou vragen $1^1/_2$ pCt. bij te dragen van het belastbaar inkomen naar de schaal door den heer *Boer* voorgesteld, met welke berekening van het belastbaar inkomen alléén naar de huurwaarde hij zich niet zoude kunnen vereenigen, maar aan alle en meerdere grondslagen de voorkeur zoude geven. Maar ook Spr. noemt de belasting miniem in vergelijk van den grooteren last daaraan verbonden, die der formaliteiten. Elk lid zal de definitie van dat woord kunnen geven; maar de echte beteekenis is alleen Spr. bekend. Het is nijverheid doodend, het grijpt in de vrijheid van eigendom; ja bijna in de vrijheid van denken, want zij schrijft voor, de wijze hoe gij werken zult. Nog moet Spr. wederleggen het geen beweerd wordt, dat de rogge voor de mindere klasse slechts weinig is belast, die stelling is niet juist, de lage belasting op de rogge, is grootendeels ten voordeele der tarwe, want nimmer is de rogge zoo zeer tot builing geschikt gemalen dan thans, waardoor de fijne bloem aan deze wordt ontnomen en gevoegd bij de tarwe om dien prijs te verlagen ten koste der rogge, waardoor beide broodsoorten in deugdzaamheid verminderen. Het is niet de afschaffing der rijding die het brood minder deugdzaam maakt, daaraan is het bestaan der rijding niet bij magte iets toe of af te brengen, het is alleen de belasting die meerder meel specien van de eene graansoort tot de andere doet bezigen: bij een vrij verkeer van gemaal en broodbereiding zal het algemeen winnen, het brood zal beter of goedkooper moeten geleverd worden. Om alle deze redenen, zal Spr. ook naar eed en pligt stemmen voor de afschaffing der belasting op het gemaal.

De Heer *Bake* wenscht eenige door den Heer *de Vos* aangevoerde punten te beantwoorden. — Welligt meer dan die Spr. heeft hij het betreurd, dat de hooge regering tot de afschaffing der belasting op het gemaal is overgegaan. Hij acht dien maatregel voorbarig wat den finantielen toestand betreft, en gevaarlijk voor het belastingstelsel. Nu echter de voordragt wet is geworden, zijn de omstandigheden geheel veranderd, en hebben de argumenten tegen het gemaal een kracht gekregen aan welke op den duur geen tegenstand kan geboden worden. Het behouden dier belasting zoude dan slechts van korten duur zijn en daartoe zoude de tijd thans slecht gekozen zijn Het is bovendien door deskundigen volkomen erkend dat het hier te landen vervaardigde meel van eene geringere hoedanigheid is dan dat onzer naburen en dat de achterlijke toestand onzer meelfabrieken bijna geheel aan de belasting op het gemaal moet worden toegeschreven. Men kan niet alleen *beter*, maar *meerder* meel uit het koorn verkrijgen dan bij ons plaats heeft, en Spr. is overtuigd, dat het te verkrijgen voordeel 4 à 5 % zal kunnen bedragen. Met onze bakkerijen is het nog veel slechter gesteld; die zijn nog geheel in hunne kindsheid en in denzelfden toestand als welligt voor 1000 jaar. Door het tot stand brengen van verbeteringen in deze beide industriën zoude het brood waarschijnlijk voor 7 à 8 % minder kunnen worden geleverd. Het afschaffen der broodzetting heeft ons bij het behouden der belasting in eenen ziekelijken toestand gebragt van welke wij alleen door eene vrije, onbelemmerde en eerlijke konkurentie kunnen genezen worden. De konkurenten, die hij bedoelt, zijn de machinale broodfabrieken, die elders bestaan, dagelijks toenemen doch tegen welker vestiging de belasting op het gemaal zich verzet. Eene dergelijke fabriek bestaat niet alleen uit eene bakkerij maar moet de graanhandel en de meelfabrikaten in zich vereenigen. De grondstof komt er als koorn in en wordt als brood afgeleverd. Dat de vereeniging dier 3 industriën, welke door de wet op het gemaal gescheiden zijn, voordeelen moet aanbrengen kan een iegenlijk ligt inzien, als ook dat eene fabriek welke dagelijks 8, 10 en zelfs 16,000 Ned. ponden brood aflevert en in welke veel machinaal geschiedt, goedkooper kan produceren dan onze bakkerijen. De daardoor te verkrijgen voordeelen acht hij belangrijker dan het geldelijke bedrag der belasting, en die voordeelen zullen zich vooral bij het roggebrood doen gevoelen. Om die verschillende redenen zal hij voor de afschaffing stemmen.

De heer *Voswinkel Dorselen* verklaart, dat het voor hem moeijelijk is om al datgene wat door den talentvollen Spr. den heer *de Vos* ter bestrijding der vroeger aangevoerde gronden voor de afschaffing van den akzijns op het gemaal is gezegd voet voor voet te weêrleggen, dat hij dit om niet in herhalingen te vervallen ook minder noodzakelijk acht. — Op een paar hoofdpunten echter moet hij zich veroorloven de aandacht te vestigen. Vooreerst meent hij in het gehoorde de strekking te bespeuren, dat de geachte Spr. deze belasting niet zoo onredelijk vindt, en ten anderen dat het ekwivalent welligt nog drukkender zal zijn. Spr. deelt niet in dat gevoelen, hij toch heeft zich den tijd sedert de vorige vergadering ook ten nutte gemaakt en de zaak nog van naderbij onderzocht en, wat is hem gebleken? ruim 20000 inwoners of plus minus 4000 gezinnen (de bedeelden van ruim 10000 personen zelfs uitgezonderd) welke niet meer dan f 800,000 te verteren hebben, zouden, mits zij zich nog voor een groot deel met *roggebrood* voeden minstens f 22000 moeten opbrengen of ruim $2^1/_2$ %, terwijl de overige 20000, wier vertering op f 4,000,000 aan te nemen is, en waarvan de meesten uitsluitend tarwebrood gebruiken, naauwelijks 1 % bijdragen, en, naarmate van meerdere gegoedheid tot $^1/_8$ % en minder afdalen. Spr. zegt, waar cijfers spreken, dat daar alle redeneringen ophouden. En wat nu betreft het ekwivalent, zoo gelooft hij, dat wanneer ieder door elkander $1^1/_2$ % van zijne vertering opbrengt, in het te kort ruimschoots zal worden voorzien en hierin zoo veel drukkends niet is gelegen, terwijl de aard en verdeeling dezer belasting veel billijker te achten is. Ook heeft de heer *de Vos* nog zijne vrees te kennen gegeven, dat door de te verkrijgen vrijheid vervalsching zal plaats hebben, hetgeen Spr. niet toegeeft; maar aangenomen, dat dit zoo ware, zegt hij, is dan de burgerij d… voor gevrijwaard? Immers neen, want buiten Ut… alles *vrij* zijnde, kan toch niet belet worden om daar het meel en het brood tegen betaling van akzijns in te voeren. Spr. heeft bij deze disku… meermalen hooren gewagen van ingezondene be… ningen in de *Utrechtsche Courant*, hij ontvangt op 't oogenblik nog een afdruk daarvan; zonder de goede bedoelingen en de kunde des stellers het minst te kort te willen doen, zoo schijnt hem toch eenzijdig toe, als alleen steunende o… berekening van het te behalen voordeel van 1… per ℔ tarwebrood, daar de verbetering der b… bereiding als het noodzakelijk gevolg der afsch… hierbij geheel wordt voorbij gezien, en het denk… bij een dier berekeningen vooropgezet, als zo… arbeidende stand de minder op te brengen bel… voor brood aan genever uitgeven, Spr. gelooft niet. Hij betreurt het, dat in dit land, bij o… mendheid misbruik van dien verpestenden drank … maakt wordt en menigeen tot armoede brengt, … hij zou toch deze veronderstelling ongaarne in … algemeenen zin willen opgenomen hebben; bij … heeft hij dikwerf den moed en de onderworpe… bewonderd, waarmede zij hagchelijke tijden door … nigheid en ontberingen doorworstelden; en zou … betere voeding niet eerder het middel zijn, om … misbruik te weren? Spr. wijst nog met een … woord op de enorme kosten, die aan de heffing … belasting verbonden zijn, en waaromtrent de be… ting van 1856 niet dan teleurstelling van dui… zal opleveren, en eindigt met aan de Komm. z… dank te betuigen daarvoor, dat zij den Raad adv… om de belasting op het gemaal af te schaffen e… leggen der riolen door eene leening af te doen zo… geacht te willen worden zijn goedkeuring te he… aan het voorstel dier Komm. tot dekking va… te kort; daar echter hiervan nu geen sprake is, meent hij zich hierover niet verder te mogen uit…

De heer *Jongeneel* wenscht terug te kome… eenige opmerkingenvan den heer *de Vos*, die meent, dat sommige beschouwingen van den … *Jongeneel* in de vorige vergadering niet die k… bezitten, welke men er aan zou willen toeschri… De heer *de Vos* haalt eene phrase aan, waarin Sp… onbillijkheid der voorgestelde belasting met eene … kelen volzin willende staven, zeide: „cijns eischen d… degenen, die betalen, en van hen, die niet be… kunnen.” Teregt, zegt Spr., beweerde de heer de … dat iedere belasting somwijlen de onvermog… treft; doch, vraagt Spr., mag dit geschieden … aanzien van de eerste levensbehoeften van den me… die veel kan ontberen, maar regt heeft op het … zijns bescheiden deels? Eene tweede bede… meent Spr. op de bewering van den heer de … te moeten maken, dat het slechts enkele c… zijn, die men van de middenklasse en den … denden stand vraagt. De heer *Schuurman* … op eene treffende wijze aangetoond, en de … kening van dat lid komt geheel overeen me… Spr. rekening, dat het geene centen zijn, … voor een burgergezin 15 gulden op een jaar … Wanneer nu die belasting kon bespaard worden … dan de nood, vraagt Spr., bij het naderen van … winter in vele woningen wel zoo nijpend zich … toonen? Eene derde bedenking is deze. De heer de … gelooft, dat de belasting een waarborg geeft … beter brood. Ook dit punt kan Spr. niet toeg… hij vraagt, en vele leden van dezen raad, die m… buitenland bekend zijn, zullen het kunnen b… woorden, waar men beter brood eet, daar, … geene belasting bestaat of waar ze geheven w… Immers in Duitschland, Frankrijk en Engelan… men uitmuntend brood, hoewel daar geene bel… op het gemaal bekend is. — Niets is natuurl… Een bakker, die het hier om groote winst te … is, mengt het fijne roggemeel onder het tarweb… de tarwezemelen onder het roggebrood, eve… onbelaste granen onder beiden, hij wint de… nevens het verschil van prijs der productie bove… het verschil der belasting. Dit wordt maar … veel gedaan, ten nadeele van de voeding der mi… klasse, maar helaas nog meer ten koste va… arbeidenden stand. Ook kan Spr. in eene … meening van den heer *de Vos* niet deelen. … voert aan, dat de toestand, waartoe wij bij he… nemen der voorgestelde belasting zullen g… worden, niet nieuw is, dat in de jaren 1830– … de belasting door de hooge regering werd opge… en door de steden geëischt, dat er alstoen nie… werd gesmokkeld enz. Diezelfde argumenten … ook door den heer *van Dielen* aangevoerd. W… sluiken betreft, schijnt men van de onderstelli… te gaan, dat, wanneer er geene aanhalingen w… gedaan, er niet gesmokkeld wordt. In de w… lijkheid is dit zoo niet. Voorzeker, er wordt … nu nog veel brood gesmokkeld, hoewel me… geene aanhalingen hoort. Maar tegen de aange… argumenten zijn nog veel gewigtiger bedenk… Welke waren in de jaren 1830 en 1832 de … van het graan en van het brood? De tarwe … toen in middenprijs f 8., de rogge f 6, ter… het algemeen het brood de helft lager was.

is alles veel duurder, maar de loonen der arbeiders, en de verdiensten der middenklasse zijn dezelfde gebleven. Hoe zou het mogelijk zijn die toestanden voor dezelfde te houden, om daarop eene redenering te bouwen? Wie toestanden schetst moet toestanden kennen. Toenmaals had de arbeider een stuk brood, want het loon stond in evenredigheid tot de behoefte. Dat evenwigt is verbroken. Thans zijn de behoeften grooter dan de verdiensten, en men kan het niet ontkennen, de toestand van den arbeider is niet gelukkig. Gode zij dank, nog behoort het niet tot het karakter onzer natie om te sluiken, maar de strijd kan te zwaar worden en de beproeving kan te hoog klimmen! Het is echter zeer opmerkelijk, dat geen der raadsleden, die de belasting willen behouden, heeft tegengesproken of weêrlegd, wat door Spr. gezegd is, toen hij gewaagde van de gunstige uitkomsten van een vrij gemaal boven een gemaal aan formaliteiten gebonden. Daarom wil hij die uitkomsten nog eens ontwikkelen. Behalve het fabriceeren van een meel geschikt voor den handel, blijkt het uit verschillende schrijvers dat men buiten 's lands 8 Ned. ponden brood uit de 100 Ned. ponden graan meer produceert dan onder ons maalstelsel, en dit verlieze men niet uit het oog, ook bij de meeste ingenomenheid met het behoud der belasting; wanneer men toch die 8 Ned. ponden kapitaliseert, verkrijgt men *f* 2.40 waarde meer. Hiervan afgetrokken de waarde ad *f* 0.20, welke die 8 Ned. ponden als afval of zemelen bij ons stelsel heeft, zoo is het zuiver *f* 2,20, welke de verbeteringen in het graanmalen op de 100 Ned. ponden kunnen renderen. Men verliest alzoo, door het opleggen eener belasting van *f* 2, in wezenlijkheid *f* 4,20 per 100 Ned. ponden, wegens de belemmeringen aan het malen verbonden. Spr. laat aan het oordeel zijner medeleden over, of de voorgestelde belasting ook in dit opzigt niet drukkend en onbillijk is.

De heer *Mulder* meent, dat men van het beginsel is afgeweken, waarop de heer *de Vos* den raad weder heeft trachten terug te brengen. Ook in de vorige verg. heeft Spr. het opgemerkt, dat men van de zaak zelve te veel afweek. Spr. wil ook thans zijn oordeel uitbrengen, naar zijn beperkt vermogen en weinige kennis van zaken. Spr. heeft geen enkel beweren gehoord, dat zij, die tarwebrood eten, geene belasting kunnen betalen. Daarom heeft de laatste Spr. misschien naar effekt gezocht, omdat hij de gronden daartoe niet aanvoerde. Spreker, die meermalen de volksvoeding openbaar behandeld heeft, meent zijne stem te kunnen uitbrengen tegen de afschaffing, zonder inkonsekwent te kunnen genoemd worden, want er moet belasting betaald worden, belasting, waarin elk deelt, die betalen kan. Maar wat aangevoerd is over het eten van beter brood en over betere meelbereiding door de afschaffing van de belasting op het gemaal, komt hem, voor het minst genomen, onjuist voor. De tarwe heeft 18 % en 12 % der voornaamste voedingsbestanddeelen. Het verschil van tarwe tot tarwe is dus als 2 tot 3. Wanneer men nu door beter malen het brood wil verbeteren, dan moet Spr. dit volmondig ontkennen; voor het oog kan het brood beter zijn, het kan witter wezen; doch het heeft daarom niet het minste voedingsbestanddeel meer. Het is waar, er is tarwe en tarwe; maar het is onwaar wat van het verschil van het voedend vermogen door verschil in malen is gezegd. Spr. moet ook opkomen tegen eene betere fabricering, van het brood door de afschaffing van belasting. Is het de vrije handel die dit zal verbeteren? Geef vrijen handel die misschien tot ongebondenheid leidt. De Belgen hebben ook vrijen handel, en het is reeds gebleken, dat zij zwavelzuur koperoxyde in het brood mengen, om het witter te doen zijn. Met klem moet Spr. daarom die vrijheid in de voedingsmiddelen bestrijden, en op dien grond zou hij zelfs liever eene belasting op het gemaal wenschen, indien die er niet op was. Tot het laatste oogenblik moet dit artikel worden verzorgd, want het is niet te noemen, wat er al niet wordt aangegrepen, om alle eetwaren te vervalschen. Spr. begrijpt echter niet, waarom men niet met behoud van de belasting ook het brood zou kunnen verbeteren. Hij vraagt: waar staat het geschreven, dat men de molens niet verbeteren mag: is het onze schuld, dat er zoo slecht gemalen wordt? Spr. ontkent volkomen, dat er 8 à 10 pCt meer voedsel te halen is uit de zemelen, dat zijn sprookjes. Er wordt hier niet zoo slecht gemalen. Spr. neemt aan, dat er twee à drie pCt. meer meel kan verkregen worden; maar dan verbetere men ook de molens, daartoe staat niets in den weg. Nog moet hij wijzen op een woord, dat zoowel in deze als in de vorige verg. gedurig herhaald is. Men spreekt gedurig van hatelijk. Is de Raad niet volkomen geneigd, om datgene wat door de belasting op het meel wordt verkregen, nuttig te besteden? Dan is het niet hatelijk is de belasting hatelijk, omdat zij eene levensbehoefte treft? Het licht, dat God ons van den hemel zendt, is zelfs belast, door de vensters, welke dat licht in huis brengen; wil men niet in den rook zitten, dan moet men belasting voor zijne schoorsteenen betalen. Eene hatelijke belasting is die, waarvan de opbrengst slecht wordt besteed.

De heer *van Lier* moet zijne vreugde te kennen geven over het gewijzigd voorstel, in de zitting, door de kommissie ter tafel gebragt. Hij had gehoopt, dat over dit gewijzigd voorstel meer gesproken ware. Hij weet niet, of het thans aan de orde is, en hij wil daarom alleen bij deze gelegenheid hulde brengen voor het goede werk, door haar verrigt. Spreker heeft lang geaarzeld, om tot eene bepaalde opinie te geraken; moetende worden erkend, dat voor en tegen gewigtige argumenten zijn bij te brengen. Eindelijk heeft hij zich verpligt gevoeld, om tegen het behoud van de belasting op het gemaal te stemmen. De hooge regering is hierin voorgegaan, vele aanzienlijke gemeenten hebben het voorbeeld opgevolgd, en hij wenscht ook daarom, dat deze gemeente hetzelfde doe, alware het dan bij wijze van proeve. Wat zou beletten, om later op de zaak terug te komen? Sommige leden hebben bezwaar geopperd nopens een ekwivalent, doch spreker meent, dat dit hier niet ter sprake komt. Onder de argumenten, welke voor de afschaffing zijn te berde gebragt, behoort ook, dat men beter brood zal verkrijgen, waartegen door den heer *Mulder* is aangevoerd, dat dit het geval niet zal zijn, maar dat daardoor vermengingen zullen plaats hebben, schadelijk voor de gezondheid. Houdt men dit denkbeeld vast, dan zou men ook de spoorwegen en andere nuttige instellingen moeten afschaffen, waarmede onheilen kunnen plaats hebben. — De heer *de Vos* heeft gewezen op art. 243 gemeentewet, en daaruit de onmogelijkheid beweerd van het invoeren van een der voorgestelde direkte belastingen. Wanneer men art. 244 van diezelfde wet naleest, dan meent spreker, dat het bezwaar van den heer *de Vos* ten eenemale zal verdwijnen.

De heer *van Dielen* komt op tegen de hulde door den heer *van Lier* aan de komm. toegebragt. Als lid dier komm. meent hij te moeten verklaren, dat *hij* die hulde niet mag aannemen, want hij heeft zich niet kunnen vereenigen met het rapport, waarin volgens sprekers meening geen goeden weg voor de sted. administratie wordt ingeslagen.

De heer *van Hoytema* is van oordeel, dat de leden van den Raad, bij deze behandeling, in eenen zeer bijzonderen toestand verkeeren. De vraag is deze: zal de belasting op het gemaal *al* of *niet* behouden worden? Die vraag is door de meeste leden verschillend beantwoord, en men is veel op nevendenkbeelden teruggekomen. Zij die de afschaffing van het gemaal verlangen, doen dit, om redenen tegen die belasting aangevoerd op zich zelve, en achten de bezwaren aan de afschaffing noodwendig verbonden, van minder gewigt. Zij die tegen de afschaffing zijn, zijn het met de eerste op vele punten eens: zij erkennen de bezwaren welke de gemaalakzijns oplevert, maar zij zien geen equivalent. Zij leggen beide belastingen direkte of akzijnsen tegen elkander als het ware in eene schaal, en kiezen de minst bezwarende in hunne oogen. Eene der voornaamste redenen voor de afschaffing is de verbetering van het fabrikaat van meel. Maar de heer *Mulder* heeft gezegd het fabrikaat zal niet verbeterd worden; omdat door eene betere wijze van malen het voedrijke gedeelte van het meel, niet vermeerderd, of verbeterd wordt. Is dit zoo? Dan moet Spr. erkennen, dat de arme niet door de afschaffing zal gebaat worden, en men zich dus een hersenschim heeft voorgesteld. De heer *de Vos* heeft gezegd, dat de voorgestelde direkte belasting onwettig is, wanneer hij echter het aangehaalde art. goed naleest, dan vindt hij er in de woorden: „*uitsluitend op de huurwaarde gegrond.*" De voorstellen zijn nu niet uitsluitend op de huurwaarde gegrond, men vindt er in eene opklimming en weder eene daling bij een grooter getal kinderen. Ook heeft de heer *de Vos* gezegd, dat die belasting willekeurig zal zijn: indien wij volmaakte menschen waren, dan zou men tot volmaakte maatregelen kunnen komen, maar alle belasting is willekeurig. Als men bijv. een huis bewoont, dat evenveel belastbare deuren en vensters heeft als dat van zijn buurman, hebben de huizen dan gelijke waarde? Doch wat zal het resultaat van dit een en ander zijn? Dat de eene grondslag na den andere verworpen wordt. Wat betreft het laatste gedeelte van het rapport der Komm., dat is geen voorstel maar een plan en kon men dat aannemen, dan zou men het gemaal kunnen missen, en kon men met eene kleine verhooging op het personeel volstaan. — Het komt Spr. voor dat een nader onderzoek zeer wenschelijk, ook vooral met het oog er op, dat eerst een goed ekwivalent moge worden gevonden.

De *Voorzitter* moet zich verklaren tegen het denkbeeld van den heer *v. Hoytema*. Er is nu tijd en gelegenheid geweest om bedaard na te denken over de afschaffing van den akzijns en hare gevolgen. Die zaak wordt niet alleen hier behandeld; maar zij is aan de orde in het gansche land, zoodat ook van elders licht daarover verspreid wordt. Hij ziet groote moeijelijkheden in een uitstel, vooral in verband met den termijn, die voor de beslissing gesteld is. — Daar Spr. nu toch aan het woord is, wenscht hij nog dit op te merken. Het blijkt meer en meer, dat de gevoelens zeer uiteenloopen over het punt, dat de Raad thans overweegt. Ziet men aan den eenen kant onoverkomelijke bezwaren in het behoud van den akzijns, de afschaffing wordt door anderen niet minder geducht. Wat zou het nu schaden nog eene proef te nemen opdat men uit die onzekerheid gerake? Die proef worde genomen, niet door den akzijns te doen ophouden, — want dan is later aan geene wederinvoering te denken —; maar door die belasting aanvankelijk nog voor *één* jaar te behouden. Men zal dan met volkomen zekerheid kunnen weten of de afschaffing in andere gemeenten zoo wenschelijke gevolgen had; men zal dan tevens kunnen oordeelen over de werking der verschillende ekwivalenten en daaruit eene keuze doen: wie zich aan een ander spiegelt, spiegelt zich zacht. En zou er waarlijk eene zoo dringende noodzakelijkheid bestaan om eene belasting op te heffen, waaronder het Utrecht zoo lange jaren heeft wélgegaan? — De vorige Spr. vreest, dat men zich misschien over een beslissend votum te laat zal berouwen. Welnu, men spreke dat votum nog niet uit. Men erkenne, dat de beste gelegenheid zich aanbiedt om over eenige maanden zijn oordeel proefondervindelijk te kunnen vestigen, en tevens, dat juist dan de voorgeschreven herziening van het belastingstelsel het oogenblik aan de hand geeft, om het punt voor goed te regelen.

De heer *Boer* zal niet andermaal zijn gevoelen uiteen zetten betreffende deze zaak; hij heeft dit reeds genoegzaam in de vorige verg. gedaan. Hij moet hier alleen de verklaring bijvoegen, dat al wat voor het behoud van de belasting is te berde gebragt, zeer weinig overtuigends bevat. In de vorige verg. heeft Spr. gezegd, dat hij niet schroomde eene direkte belasting voor te stellen zelfs tot een bedrag van *f* 76,000.—. Hij wilde daardoor het beweren weg nemen, als zoude het eene onmogelijkheid zijn zulk eene belasting in te voeren. In dit denkbeeld is Spr. echter bevestigd nu hij gezien heeft, dat door de Komm. een beter plan is ter tafel gebragt, waardoor geen *f* 76,000, maar slechts *f* 35,000 zullen noodig zijn; en dit geeft Spr. te meer grond, om voor de afschaffing van het gemaal te stemmen. Spreker is nog meer ingenomen met het voorstel der Komm., omdat daardoor een beter beheer zal ontstaan. In dat verslag toch wordt gewezen op de onregelmatigheid, om groote buitengewone uitgaven jaarlijks door belastingen te dekken, en voornamelijk wordt daarbij gewezen op de te gemoetkoming aan den heer *Roijaards*, en het benoodigde voor de overdekte riolen. Wordt het voorstel der Komm. goedgekeurd, dan behoeven de gelden daartoe benoodigd niet in één jaar te worden opgebragt, maar kunnen over verschillende jaren verdeeld worden. Dat denkbeeld levert de schoone vrucht op, dat het te kort minder wordt, en men dus daarin gemakkelijker door eene direkte belasting kan voorzien. Wat nu het beginsel dier direkte belasting betreft, zoo moet het trachten eene meerdere gelijkheid daar te stellen, door hen, die meer betalen kunnen, ook meer te laten betalen. De heer *de Vos* heeft gezegd, dat het billijk is, dat allen meê betalen. Spr. acht dit juist, maar het doel van elke belasting is, dat zij gelijkmatig drukt, en dat de personen, die niet of minder betalen kunnen, niet of minder door de belasting worden gedrukt. Dat heeft de Komm. ook in het oog gehouden, en ook Spr. meent dit in zijne denkbeelden niet te hebben over het hoofd gezien, meerdere billijkheid kan verkregen worden; het zal zeker wel moeijelijk zijn, doch onmogelijk is het niet. Er is nog een ander denkbeeld ter sprake gebragt, dat, van meerdere vrijheid bij de meelbereiding in den broodhandel. Door den heer *Bake* zijn daarover opmerkenswaardige daadzaken aangehaald. Een ander lid heeft daarentegen begrepen, dat het toezigt van de regering op de fabrikatie, hare inmenging in het bedrijf zelve noodig was om iets goeds te verkrijgen, daarom wenschte dat lid zelfs als er geen akzijns werden geheven, die heffing met dit doel aan te bevelen. Hij heeft zich beroepen op Belgie, en gezegd, dat niettegenstaande de vrijheid, aldaar toch vele bedriegerijen in de broodbereiding voorkomen. Gaarne wil spreker dit gelooven; maar later heeft hij daarentegen gehoord, dat ook in ons land, onder onze akzijns-wet diezelfde vervalschingen hebben plaats gehad. Spr. houdt zich overtuigd, dat men het vermeerderen van formaliteiten, van toezigt, van inmenging in de bedrijven, langzamerhand alle bedrijven zal vernietigen. Ieder kooper moet zijn eigen keurmeester zijn. Veel zou Spr. hier nog bij kunnen voegen, maar hij acht te kunnen volstaan met te wijzen op de bijzonderheid, dat in Belgie, in die gemeenten, waar de broodzetting werd afgeschaft, men beter brood heeft verkregen, dan waar zij behouden is. Door den heer *Bake* is verklaard en het is allen bekend dat men in het buitenland beter en smakelijker brood eet dan hier; dat mag wel een gevolg zijn, dat men

er de broodfabrikatie meer vrij en onbelemmerd kan uitoefenen, en is alzoo eene vrucht van die door een paar sprekers zoo verguisde en gevreesde vrijheid.

De *Voorzitter* mag een enkel woord van den laatsten Spr. niet onopgemerkt laten voorbijgaan. Hij sprak van eene *schoone vrucht*, en gaf dien titel aan eene handelwijze, welke de Spr. juist altijd als een administrativen misslag heeft beschouwd. Hij kan het onmogelijk eene schoone vrucht heeten, wanneer men een te kort in de huishouding door eene geldleening dekt. Hij kan toegeven, dat zeer buitengewone omstandigheden zulk een maatregel kunnen regtvaardigen. Maar zoo iets kan slechts eenmaal geschieden: neemt men eenmaal gelden op om de inkomsten aan te vullen, dan zal men een volgend jaar tot hetzelfde middel de toevlugt moeten nemen, en zich zoodoende jaar op jaar dieper in schulden steken. — Doch, zegt men, buitengewone uitgaven moeten niet op de rekening van één jaar worden gebragt. Spr. zou dat toegeven, indien geldleeningen hare bezwaren, hare voortdurende lasten van rentebetaling en aflossing niet medebragten. Met het oog op die lasten heeft Spr. het steeds regelmatiger geacht iets van de gewone vruchten af te zonderen om iets buitengewoons te verkrijgen.

De heer *Jongeneel* verlangt de bedenkingen van den heer *Mulder* en den *voorzitter* te beantwoorden, als zoude Spr. de uitkomst van een vrij gemaal boven een gemaal aan formaliteiten gebonden veel te gunstig hebben opgegeven. Hij heeft uit goede bronnen geput, en er bestaat geene reden die te wantrouwen. „Maar bovenal moet Spr. zich verwonderen, dat geen dier scherpzinnige mannen in de Tweede Kamer, bij gelegenheid der discussiën, dezelfde opmerking heeft durven maken, dat niemand de minister in het aangezigt durfde wederspreken, toen hij de gunstige uitkomsten voorstelde van een vrij gemaal boven een gemaal aan formaliteiten gebonden. — Spr. heeft eerbied voor de woorden van den heer *Mulder*, — maar wanneer een minister als de heer *Vrolik* spreekt, heeft hij even veel eerbied, en hij zal zich wel wachten in deze te beslissen. Zeker is een enkele volzin niet in staat, hem van meening te doen veranderen." Ten slotte meent Spr. nog met een enkel woord de finantiële berekening van den geachten voorzitter te moeten nagaan. ZEd. schijnt veel bezwaar te vinden in het equivalent heden morgen door de kommissie aangeboden. Eene leening toch van *f* 100,000, zeide de voorzitter, bezwaart jaarlijks onze begrooting met *f* 5000 intrest, en daartegen moet ik waarschuwen. Ware het zóó, gelijk de voorzitter zegt, zijn bezwaar zou gegrond zijn. Doch Spr., die een lid der kommissie is, kan ZEd. gerust stellen. Wat toch stelt de kommissie voor? Het is, den aankoop van het Lukasbolwerk ad *f* 32,400 door eene leening van gelijk bedrag te dekken, en hierin zal voorzeker de Voorz. niets onbillijks vinden. ZEd. heeft immers bij het voorstel tot aankoop betoogd, dat het eene goede geldbelegging zoude zijn, die haar intrest wel zoude opbrengen. De leening kan bij gevolg aan de begrooting niets kosten; de intrest wordt door het pand gedekt. Verder heeft de kommissie voorgesteld, de *f* 14000, tot het aanleggen van overdekte riolen benoodigd, evenzeer door eene geldleening te vinden, omdat redelijkerwijze zulk een belangrijk werk uit de gewone begrooting van weinige jaren niet kan worden gevergd. De *f* 100,000 reduceren zich alzoo tot *f* 46,400 en de intressen van *f* 5000 tot *f* 700, welk cijfer geen bezwaar oplevert.

De heer *Calkoen* moet nog een enkel woord in het midden brengen, over de berekeningen. Spr. gelooft, dat men tot overdrijving komt, als men alleen de tarwe berekend en niet de rogge. Men komt daardoor tot het resultaat, dat de arbeidende klasse meer zou betalen, als zij werkelijk betaalt. Wat het aangevoerde door den heer *Schuurman* betreft, Spr. gelooft dat dit lid gesproken heeft onder den sterken indruk van den last, welke hij in zijn eigen bedrijf heeft; dit is echter niet toepasselijk op de bakkers. Spr. beweert dat het bakkersbedrijf vrij is, als hij zich maar aan de regels houdt, die niet lastig zijn.

De *Voorz.* stelt thans voor de diskussien te sluiten en brengt daarop in omvraag, de in de vorige verg. door hem gestelde vraag: zal de belasting op het gemaal behouden worden? — 10 leden stemmen er voor, en 15 er tegen. Die voor stemden zijn, de heeren *van Dielen*, *Calkoen*, *Hinlopen*, *van Hengst*, *Mulder*, *Verloren*, *v. Cleeff*, *v. Asch v. Wijk*, *de Vos* en *Kien*.

De *Voorz.* stelt thans voor om het binnen- en buitenlandsch gedisteleerd en de personele belasting tot het maximum op te voeren, en de verordeningen daarvoor bestaande te behouden. Tevens stelt hij voor om Gedep. Staten te verzoeken, dat de Raad mogt worden diligent verklaard, tot het aannemen van een ekwivalent voor de thans afgeschafte belasting op het gemaal. — Konform dit een en ander wordt besloten.

De verg. gaat daarna uiteen.

Utrecht, bij L. E. BOSCH en Comp.